

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EIKEV • MAAMAR 2

ואכלת ושבעת וברכת וגו'

Comerás e ficarás satisfeito, e bendirás

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzhak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/eikev/2/

1 ואכלת ושבעת וברכת וגוי. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ז [פרק ז'] דברכות (דמ"ה ע"ב) וברכת זו ברכת הזן על הארץ זו ברכת הארץ הטובה זו בונה ירושלים כו'.

“E comerás, ficarás saciado e bendirás”, etc. Nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no capítulo 7 de Berachos (48b): “‘E bendirás’: esta é a bênção ‘Que sustenta’ (Birkas HaZan); ‘pela terra’: esta é a bênção pela terra; ‘boa’: esta é ‘Que constrói Jerusalém’”, etc.

ופריך שם (דמ"ט ע"א) לרבי דאמר אין חותמין בשתים ממה שחותמים על הארץ ועל המזון ומשני ארץ דמפקא מזון.

E ali (49a) [o Talmud] apresenta uma dificuldade contra Rabbi, que disse que não se conclui [uma bênção] com dois [temas], com base no fato de concluirmos “pela terra e pelo alimento”; e responde: [quer dizer] uma terra que produz alimento.

וצ"ל דלמה לו להזכיר מזון כלל בברכת הארץ דהא לכאורה מזון שייך לברכת הזן שקבעו לה ברכה בפני עצמה.

É preciso entender por que se deve mencionar o alimento na bênção pela terra, uma vez que, aparentemente, o alimento pertence à bênção “Que sustenta”, para a qual estabeleceram uma bênção própria.

אך הענין דהנה איתא שם לעיל מיניה משה תקן להם ברכת הזן בשעה שירד להם מן יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ כו'

A explicação, porém, é a seguinte. Ali, pouco antes, está escrito: “Moshe instituiu para eles a bênção ‘Que sustenta’ quando o maná desceu para eles; Yehoshua instituiu para eles a bênção pela terra quando entraram na Terra”, etc.

והקשה הרשב"א [הרבי שלמה בן אדרת] שם הובא כ"י [בית יוסף] (ס"י קפ"ז) והיא קיי"ל [קיימא לן] בסמוך דברכות אלו דאורייתא נינהו וי"ל [ויש לומר] דמטבע הוא שטבעו להן כו'

E o Rashba apresentou ali uma dificuldade (citado no Beis Yosef, seção 187): mas nós sustentamos, pouco adiante, que essas bênçãos são da Torá! Pode-se responder que foi a fórmula que eles estabeleceram para eles, etc.

ע"ש א"כ נוסח ומטבע דברכת הזן שייכא דוקא לענין ירידת המן ולכן מזכירין גם בברכת הארץ

Veja ali. Sendo assim, a redação e a fórmula da bênção “Que sustenta” dizem respeito especificamente à descida do maná. Portanto, também mencionamos na bênção pela terra

ועל אכילת מזון וגם חותמין על האכץ ועל המזון אע"פ [אף על פי] שהזכיר מזון בברכת הזן אלא דמטבע ההוא קאי על לחם מן השמים שהוא המן.

“e à ingestão de alimento”, e também concluímos “pela terra e pelo alimento”, embora o alimento já tenha sido mencionado na bênção “Que sustenta”; pois aquela fórmula se refere ao pão do céu, que é o maná.

2 ומזון שבברכת הארץ הוא קאי על לחם מן הארץ. אך צ"ל דא"כ מדוע גם עתה החיוב לברך בנוסחא זו שבברכת הזן אע"פ [אף על פי] שאין המן יורד עכשיו כלל.

O alimento mencionado na bênção pela terra refere-se ao pão que vem da terra. Mas é preciso compreender: se é assim, por que ainda hoje há a obrigação de abençoar com esta formulação da bênção “Que sustenta”, embora o maná já não desça de modo algum?

ולחבין זה יש להקדים ענין המן דכתיב ביה אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך משמע שהוא בחי' ומדרגה גבוה מאד שאפילו לאבות

Para compreender isso, é preciso primeiro explicar a questão do maná, a respeito do qual está escrito: “que não conhecestes, nem teus pais conheceram”. Isso indica que se trata de um nível e grau muito elevado, de modo que nem mesmo os Patriarcas

לא נודע בחי' מקור ושרש המן כ"א זהו בחינת משה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שהמן ירד בזכות משה ועיין בזהר פ' אמור (דף ק"ב סע"ב [סוף עמוד ב]) ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

conheciam o nível da fonte e raiz do maná; este, porém, é o nível de Moshe, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, que o maná desceu pelo mérito de Moshe. Veja o Zohar, Parshas Emor (p. 102, final do lado b), e o comentário do Ramaz ali.

וגם צ"ל מ"ש למען הודיעך כי לא על הלחם לבוד יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם.

Também é preciso compreender o que está escrito: “para fazer-te saber que não só de pão vive o homem, mas de tudo o que sai da boca de Havayá vive o homem”.

ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ"י דר"ל [דרוזה לומר] המוצא פי ה' שבמאכל וזה דוחק קצת (ועמ"ש בזה בזח"א [בזהר חלק א] דר"מ ע"א ח"ב [חלק ב] דפ"א ע"ב ע"ש. ובח"ג [ובחלק ג'] מ"ז ב' קכ"ב ב' קכ"ג א').

No Likkutei Torah do Arizal, explica-se que isso se refere à expressão da boca de Havayá que está no alimento; mas essa interpretação é um tanto forçada. (Veja o que está escrito a esse respeito no Zohar, Parte I, p. 240a; Parte II, p. 81b, veja ali; e Parte III, 47b, 122b, 123a.)

אך הענין יובן בהקדים ענין תהו ותיקון שבתהו היו בחי' יש ולכן לא היה בהן התכללות

A questão, porém, será compreendida começando pela explicação [do conceito de] Tohu (Caos) e Tikkun (Retificação). Em Tohu, [os níveis] estavam num estado de yesh (existência autônoma) e, por isso, não havia inclusão mútua entre eles;

לכן נק' ז' נקודות וע' מזה בפ' אמור בביאור דכבשים וע"כ נפלו למטה והוא בבחי' שם ב"ן [שם ב"ן] וכמ"ש והארץ היתה תהו.

por isso, são chamados “os sete pontos” (veja a respeito disso em Parshas Emor, na explicação sobre “cordeiros”), e por isso caíram para baixo. Isso corresponde ao nível do Nome Ban, como está escrito: “e a terra era tohu (caos)”.

אך האדם הוא מבחי' התיקון שם מ"ה [שם מ"ה] שהוא בחי' ההתכללות וכמבואר בביאור הנ"ל ולפי ששרש עולם התהו משם ס"ג [שם ס"ג] שלמעלה ממ"ה [משם מ"ה] ע"כ האדם ניזון מצומח וחי

O homem, porém, pertence ao nível de Tikkun, o Nome Mah, que corresponde à inclusão mútua, como se explica na explicação mencionada acima. E, como a raiz do Mundo de Tohu provém do Nome Sag, que está acima de Mah, o homem é, portanto, nutrido por vegetais e animais,

וזהו ענין שעל הלחם יהיה האדם וכמשי"ש [וכמה שכתוב שם] וע"פ ראשי המטות וע"פ ששת ימים תאכל מצות.

e este é o sentido de [o versículo] “o homem vive do pão”, conforme está escrito ali, e nos maamarim sobre “Os chefes das tribos” e “Durante seis dias comereis matsot”.

3 וזהו ענין לחם מן הארץ בירורים דב"ן [דשם ב"ן] כנ"ל מענין והארץ היתה כו'. אך ענין כי על כל מוצא כו'

Este é o significado de “pão da terra”: os refinamentos (beirurim) de Ban, como mencionado acima a respeito de “e a terra era”, etc. Mas quanto a “mas por tudo o que sai”, etc.:

הנה ירידת המן ע"י הטל וכתוב מטל השמים וזהו ג"כ לחם מן השמים ובטל כתיב כי טל אורות שנמשך מבחי' אורות שלמעלה מהכלים וא"כ הוא למעלה מתהו ותיקון וכענין עקודים שלמעלה מנקודים כו'

o maná descia por meio do orvalho, e está escrito: “do orvalho dos céus”; também isso é “pão dos céus”. E sobre o orvalho está escrito: “pois [há] um orvalho de luzes”, pois ele é atraído do nível das luzes que estão acima dos recipientes. Sendo assim, está acima de Tohu e Tikkun, como Akudim, que está acima de Nekudim, etc.

ועי"כ לא היה ממנו פסולת ולא כשאר מזון ששרשו משכה"כ [משבירת הכלים] כי הוא למעלה מבחי בירורים

Por isso, não deixava resíduos, ao contrário dos outros alimentos, cuja raiz provém da quebra dos recipientes; pois está acima do nível dos refinamentos.

והוא מבחי טלא דבדולחא המלוכש במו"ס [במוחא סתימאה] שלמעלה מחכמה דאצילות וז"ש [וזהו שכתוב] ועינו כעין הבדולח כוי ועמ"ש מזה ע"פ אכלהו היום כוי.

Ele provém do nível do orvalho cristalino (tala divedolcha), que está revestido em Mocha Stima'ah (o cérebro oculto), acima da Chochmá de Atsilut. É [este] o significado do que está escrito: "e sua aparência era como a aparência do bedolach", etc. E veja o que está escrito a respeito disso sobre "Comei-o hoje", etc.

ועי"ז נאמר כי לא על הלחם מן הארץ לבדו בירורים דב"ן [דשם ב"ן] וס, ג יחיה האדם מ"ה [שם מ"ה] דאצילות כי על כל מוצא פי כוי מבחי שלמעלה מהתהו ותיקון.

A respeito disso, está dito: "não é somente pelo pão" da terra — os refinamentos de Ban e Sag — "que o homem" — Mah de Atsilut — "vive, mas por tudo o que sai da boca", etc. — do nível que está acima de Tohu e Tikkun.

(וכענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] שזהו בחי' ומדרגת הטל כמ"ש סד"ה אני ישנה כוי וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פי ויקרא) (די"ז ע"ב) על שאלת איכה תרעה ידי מלה טמירא הוא כוי.

(Isso é semelhante a um despertar do alto, que está acima de um despertar de baixo; este é o nível e o grau do orvalho, conforme explicado ao final do discurso que começa com "Estou adormecida", etc. E é isso o que se diz no Zohar, Parshas Vayikra (p. 17b), a respeito da pergunta "Onde apascentas?": "O que me pertence é um assunto oculto", etc.)

ולכן נאמר בו אשר לא ידעון אבותיך שהם חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצי" אורות בכלים [וי"ל [ויש לומר] כי חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצי" שרשן עד חג"ת [חסד גבורה תפארת] דא"א שמתלבשים באו"א [באבא ואימא] אדם [דעשיה] (דאצי") אורות בכלים

Por isso, a respeito dele está dito: "que teus pais não conheceram", pois eles são Chessed, Guevurá e Tiféret de Atsilut, luzes em recipientes. [E pode-se dizer que Chessed, Guevurá e Tiféret de Atsilut têm sua raiz até Chessed, Guevurá e Tiféret de Arich Anpin, que estão revestidos em Abá e Imá, "homem" [de Assiá] (de Atsilut), luzes em recipientes;

אבל הטל ומן שרשו ממו"ס [ממוחא סתימאה] שאינו מתלבש כו' רק בבחי' שערות ולא בבחי' כלים ואברים
ממש

mas o orvalho e o maná têm sua raiz em Mocha Stima'ah, que não está revestido, etc., exceto na forma de cabelos, e não na forma de recipientes e membros propriamente ditos.

והיינו לפי שהוא מבחינת עתיק מבחי' תחתונה שבמאציל וזהו ג"כ ענין וארא אל אברהם כו'

Isso porque provém do nível de Atik, do nível mais baixo dentro do Emanador. E este é também o significado de “Eu apareci a Avraham”, etc.,

ושמי הוי' בחינת עתיק שם הויה דלעילא לא נודעתי להם וזהו רק בחינת משה ויקרא הוי' הוי' כו' ועמ"ש סד"ה ואתחנן.

“mas pelo Meu Nome Havayá” — o nível de Atik, o Nome Havayá do alto — “não Me dei a conhecer a eles”. E isso corresponde apenas ao nível de Moshe: “e proclamou: Havayá, Havayá”, etc. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “E supliquei”.

4 וכפשוטו היינו כי האבות הן בחינת מדות דאצילות והמן שרשו מחכמה עילאה לכן נאמר אשר לא ידעון אבותיך כי החכמה המתלבשת במדות אינה ערוך לעצמיות חכמה עילאה עמ"ש בד"ה באתי לגני כו'

Tomado em seu sentido simples, significa que os Patriarcas correspondem ao nível dos atributos emocionais (midot) de Atsilut, ao passo que o maná tem sua raiz na Chochmá Superior. Por isso se diz: “que teus pais não conheceram”, pois a Chochmá que se reveste nos atributos emocionais não se compara à própria essência da Chochmá Superior. Veja o que está escrito no discurso que começa com “Vim ao Meu jardim”, etc.

ולכן נקי המדות זעיר אנפין וכמ"ש מזה בענין ק"ש [קריאת שמע] בפרשה ואתחנן ועמ"ש בפרשה וארא בד"ה וידבר אלקים אל משה כו' וארא אל אברהם כו' ע"ש].

Por isso, os atributos emocionais são chamados Zeir Anpin, conforme se explica a esse respeito sobre o Shemá na Parashat Vaetchanan; e veja o que está escrito na Parashat Vaerá, no discurso que começa com “E Elokim falou a Moshê”, etc., “Apareci a Avraham”, etc. Veja lá.]

5 ולכן משה תיקן ברכת הזן בשעה שירד המן כי המן נמשך מבחי" מו"ס [מוחא סתימאה] מקור שם מ"ה [שם

מ"ה]

Portanto, Moshe instituiu a bênção “Aquele que sustenta” quando o maná desceu, pois o maná provém do nível de Mocha Stima'ah, a fonte do Nome Mah;

וזהו בחי" משה ונחנו מה שהוא בחי" ביטול אמיתי מבחי" יחו"ע [יחודא עילאה] ולכן היה כבד פה.

e este é o nível de Moshe: “e o que (mah) somos nós?”, que é o nível da verdadeira autoanulação (bitul), do nível da unidade superior (yichudá ilaá). Por isso, ele era “pesado de boca”,

כי פה היינו בחי" גילוי והמשכה והוא בחי" יש לגבי הביטול דמשה ועמ"ש מזה בביאור דאלה מסעי ועמ"ש בפרשה בהעלותך בענין אם את כל דגי הים כו'.

pois “boca” é o nível da revelação e da extensão para baixo, e é um estado de yesh em relação à autoanulação de Moshe. Veja o que está escrito sobre isso na explicação de “Estas são as jornadas”, e veja o que está escrito na Parashá Beha'alotcha a respeito de “se todos os peixes do mar”, etc.

6 והנה גם כדי להיות המשכה זו דבחי" ח"ע [חכמה עילאה] צ"ל ברכה והמשכה כי עצמות אור א"ס הוא

למעלה מעלה גם מבחי" ח"ע [חכמה עילאה]

Ora, mesmo para que ocorra esta descida da Chochmá Suprema, é preciso haver uma bênção e uma descida; pois a essência da Luz Infinita (Or Ein Sof) está muito, muito acima até mesmo do nível da Chochmá Suprema,

אלא שמברכים וממשיכים להיות ירידה והמשכה זו וזהו ענין בא"י [ברוך אתה ה'] כו' הזן כו' בטובו כו' הכל לשון נסתר

mas nós abençoamos e atraímos, para que essa descida e esse fluxo se realizem. Este é o significado de “Bendito és Tu, D'us”, etc., “que sustenta”, etc., “com Sua bondade”, etc. — tudo na forma oculta (terceira pessoa),

כי הוא המשכה עליונה מאד וכנודע החילוק בין לשון נוכח לנסתר מדבר בהמשכה שמבחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] עלמא דאתגלייא משא"כ לשון נסתר הוא ההמשכה מבחי" סוכ"ע.

pois trata-se de uma descida muito elevada. Como é sabido, a diferença entre a forma direta (segunda pessoa) e a forma oculta (terceira pessoa) é que a segunda pessoa se refere à descida do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), o mundo revelado, ao passo que a terceira pessoa se refere à descida do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin).

וזהו ענין שמטבע ונוסח דברכת הזן שייך לבחיי ומדרגת לחם מן השמים כו':

E este é o significado de a fórmula e a redação da bênção “que sustenta” corresponderem ao nível e à categoria de “pão do céu”, etc.:

7 ב ויהושע תיקן להם ברכת הארץ מלי' והוא לנוכח שאתה זן כו' ולכן ברכת הארץ מתחלת בנודה לך
בחי' הודאה

2. E Yehoshua instituiu para eles a bênção pela terra — Malchut — e ela está na segunda pessoa: “que Tu sustentas” etc. Por isso, a bênção pela terra começa com “Nós Te agradecemos”, o nível de reconhecimento,

שהוא בחי' ביטול היש יחוי"ת [יחודא תתאה] מה שאין כן ברכת הזן מתחלת בברוך גילוי יחוי"ע [יחודא עילאה]
ביטול אמיתי [וע' בזהר ויחי (דרל"ז) בענין יהודה]

que é o nível da anulação do yesh, a unidade inferior (yichudá tataá); ao passo que a bênção “Aquele que sustenta” começa com “Bendito”, a revelação da unidade superior (yichudá ilaá), a verdadeira autoanulação (bitul). [Veja o Zohar, Vayechi (p. 237), a respeito de Yehudah;

וזהו יהודה אתה לי' [לשון] נוכח ע' [עיינן] בזהר משפטים (דף קי"ד ע"א) ועמ"ש ע"פ והקבוצו בני יהודה כו'
בהפטר דפ' במדבר].

e isto é “Yehudah, tu”, uma expressão na segunda pessoa. Veja o Zohar, Mishpatim (p. 114a); e veja o que está escrito sobre “E os filhos de Yehudah serão reunidos” etc., na Haftarah de Parshas Bamidbar.]

וזהו ארץ דמפקא מזון שהם הבירורים דתהו שהמלי' מבררת אותם ועיי"ז עולים ונכללים באצילות בבחי'
מיי"ן [מיי"ן נוקבין] ונמשך מ"ד [מיי"ן דוכריין] ומוחין חדשים

E isto é “uma terra que produz alimento”: são as elevações de Tohu, que Malchut eleva; por meio disso, elas ascendem e são incluídas em Atsilut como mayin nukvin (águas femininas), e são atraídos mayin duchrin (águas masculinas) e um intelecto novo (mochin),

כמו הלחם שמתברר בקיבה וכבד ועולה ללב כו' ועיי"ז ממשיך חיות להיות יחיה האדם ועמ"ש בענין
שמע שם ע' [עיינן] כ"ן [שם כ"ן] רפ"ח ששם כ"ן [שם כ"ן] מברר ומעלה הרפ"ח ניצוצים ע"ש.

assim como o pão é refinado no estômago e no fígado e ascende ao coração etc.; e, por meio disso, atrai força vital (chayut), para que “o homem viva”. Veja o que está escrito sobre “Shema”: shem (nome) [e] ayin; Ban [e] 288: ali, o Nome Ban eleva e refina as 288 centelhas. Veja ali.

8 ועוד כי המזלות שרשם משמרי האופנים וגבוה מעל גבוה עד מלי דאצילות דבר הי' כנזי' [כנוכר] בד"ה

Além disso, os mazalot (constelações) têm sua raiz nos guardiões dos Ofanim e, subindo cada vez mais alto, até Malchut de Atsilut, “a palavra de Havayá”, como é mencionado no discurso que começa

כי תצא ועי' מזה בכיאר דראשי המטות שהעשרה מאמרות שהן חיות הדצ"ח [הדומם צומח חי] הם מבחינת ע"ס [עשר ספירות] דב"ן [דשם ב"ן] דמלי דאצילות ע"כ נק' ארץ דמפקא מזון

“Quando saíres.” E veja também a respeito disso na explicação de “Os chefes das tribos”: as dez declarações, que são a força vital dos reinos inanimado, vegetal e animal, provêm do nível das Dez Sefirot de Ban de Malchut de Atsilut. Por isso, ela é chamada “uma terra que produz alimento”.

וזהו שאנו אומרים בברכת הארץ מזון ועל אכילת מזון שאתה זן כוי' דהיינו המשכת הכחל בארץ שהיא בחי' מלי לברר הבירורים דרפ"ח ניצוצין ולהעלותם משבה"כ [משבירת הכלים] למעלה.

É por isso que dizemos na bênção pela terra “alimento” e “pela ingestão de alimento, que Tu sustentas”, etc.: isto é, atrair a força para dentro da terra, que corresponde ao nível de Malchut, a fim de refinar as centelhas das 288 centelhas e elevá-las da quebra dos recipientes.

9 וזהו ג"כ שברכה זו מתחלת בהודאה ומסתיימת בברכה ומברכים אותך כוי' כי ברוך היינו המשכה מבחינת חכמה עילאה ביטול אמיתי משא"כ הודאה הוא בחי' יחוי"ע [יחודא תתאה] ביטול היש כנ"ל

É também por isso que esta bênção começa com agradecimento e termina com bênção: “e Te bendizemos”, etc. Pois “bendito” significa uma emanção do nível da Chochmá suprema, uma autoanulação verdadeira, ao passo que o agradecimento corresponde à unidade inferior, à anulação do yesh, como mencionado acima.

אך גם כדי שיהיה ביטול היש צ"ל ברכה והמשכה לזה מבחי' יחוי"ע [יחודא עילאה] והיינו מבחי' ברכת הזן Mas, mesmo para que haja a anulação do yesh, é preciso que haja uma bênção e uma emanção para isso, provenientes do nível da unidade superior, isto é, do nível da bênção “Que sustenta”.

דיחוי"ע [יחודא עילאה] שאומרים תחלה שמשם ממשיכים בחי' ברכה ג"כ ברכת הארץ להיות ארץ דמפקא מזון ביטול היש וכמ"ש בזהר ר"פ תזריע (דמ"ב ע"ב)

da unidade superior, que pronunciamos primeiro; pois, de lá, o nível da bênção também é emanado para a bênção pela terra, para que haja “uma terra que faz brotar alimento”, a anulação do yesh. Como é dito no Zohar, no início da Parashat Tazria (42b),

ע"פ גמלתהו טוב שהוא ענין בירור הטוב דרפ"ח ניצוצים אימתי בזמן דאינון ימי השמים נהרין עלה כו' דהיינו המשכה מבחי' יחוי"ע [יחודא עילאה] ביחוי"ת [ביחודא תתאה] להיות ביטול היש

sobre “Ela lhe faz o bem”: isso se refere à depuração do bem das 288 centelhas. “Quando? Quando aqueles ‘dias do céu’ brilham sobre ela”, etc. Isto é, uma emanção do nível da unidade superior para a unidade inferior, para que haja a anulação do yesh.

וכמו שטל המשים יורד ונמשך ללחלח הארץ כו' וכן מטר השמים ועי"ז מעורר ונותן כח בארץ להצמיח כל מיני מאכל

Assim como o orvalho do céu desce e é conduzido para umedecer a terra, etc., e o mesmo ocorre com a chuva do céu; por meio disso, desperta a terra e lhe dá força para fazer crescer toda espécie de alimento;

וגם כמ"ש ממגד תבואות שמש שע"י שהשמש זורח בארץ ומכה בה בכח כנודע שאויר התחתון הסמוך לארץ חם ביותר מאויר האמצעי כו'

e também como está escrito: “com a abundância dos frutos do sol”: o sol brilha sobre a terra e a atinge com força — como é sabido, o ar inferior, próximo da terra, é mais quente do que o ar intermediário, etc. —,

על ידי זה מוציאה תבואות הארץ. נמצא אע"פ [אף על פי] שהארץ מפקא מזון ע"י כח הצומח שבה ממאמר תדשא הארץ דשא כו'.

e, por meio disso, ela faz brotar os produtos da terra. Vemos, portanto, que, embora a terra faça brotar alimento pela força de crescimento que há nela, proveniente da declaração “Que a terra faça brotar vegetação”, etc.,

עכ"ז [עם כל זה] הוא דוקא ע"י שמקבלת משמים טל ומטר ואור השמש וכן אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל.

ainda assim, isso só ocorre porque ela recebe do céu o orvalho, a chuva e a luz do sol. Da mesma forma, “não há lâmina de erva aqui embaixo que não tenha um mazal acima que a golpeia e lhe diz: ‘Cresce!’”

כך למעלה אע"ג [אף על גב] דשם ב"ן [שם ב"ן] שהוא בחי' ארץ מברר הבירורים דרפ"ח כנ"ל להיות ביטול
היש וזהו ענין לחם מן הארץ

Assim também é acima: embora o Nome Ban, que é o nível de “terra”, refine as centelhas de 288 [centelhas], como mencionado acima, para que haja a anulação do yesh — e este é o significado de “pão da terra” —

אך הוא ע"י המשכה מבחי' ימי השמים דנהרין עלה והיינו מבחי' טל השמים שזהו ענין ברכת הזן
שכנגד המן שהוא בחי' טל

contudo, isso se dá por meio de uma emanção do nível dos “dias do céu”, que brilham sobre ela, isto é, do nível do orvalho do céu, que corresponde à bênção “Aquele que sustenta”, correspondente ao maná, que é o nível do orvalho.

וגם משה הוא בחי' שמשא כנודע כמ"ש ע"פ ואתחנן כו' שע"י דייקא נמשך הכח בארץ לברר ולהיות
ביטול היש בבי"ע כו'

Moshe também é o nível do sol, como é sabido, conforme explicado sobre “E supliquei”, etc.; e é precisamente por meio disso que o poder é emanado à terra para refinar e provocar a anulação do yesh em Beríá, Yetsirá e Assiá, etc.

ועמ"ש בפי' שלח בד"ה והיה לכם לציצית בענין תכלת נהורא תיכלא שמכלה היש שנמשך מנהורא
חיוורא וכענין לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה כו' ע"ש באריכות.

E veja o que está escrito na Parashat Shelach, no discurso que começa “E será para vós como tsitsit”, a respeito do techelet, “a luz azul”, que consome o yesh e é emanada da “luz branca”; e como em “Esta será chamada mulher, pois do homem foi tomada”, etc. Veja ali em detalhes.

ועד"י יובן מ"ש בזהר ויגש (דר"י סע"ב [סוף עמוד ב]) ע"פ וברכת את. לברכא ליה כו' מ"ט כגין דמזונא כו'
דהא במזלא תליא כו'

Do mesmo modo, compreender-se-á o que é dito no Zohar, Vayigash (fim de 207b), sobre “e bendirás es”: “abençoa-Lo”, etc. “Qual é a razão? Porque o alimento”, etc., “pois depende do mazal”, etc.

ע"ש באריכות דהיינו שצריך להמשיך ההמשכה מבחי' יחו"ע [יחודא עילאה] בבחי' יחו"ת [יחודא תתאה] הנק' את שע"ז יהי ארץ דמפקא מזון כו' וע' בזהר פ' תרומה (דקע"א ע"א).

Veja ali em detalhes. Isto é, é preciso fazer descer o fluxo do nível da unidade superior (yichudá ilaá) ao nível da unidade inferior (yichudá tataá), chamado es, para que, por meio disso, haja “uma terra que produz alimento”, etc. E veja o Zohar, Parashat Terumah (171a).

ומפני שעיקר הכוונה בברכת הארץ בשביל זה הבירור להוציא לחם מן הארץ אין זה כחותם בשתים אלא חדא היא ארץ דמפקא מזון כו'.

E, como o propósito principal da bênção pela terra é essa depuração, “fazer sair pão da terra”, ela não equivale a concluir com dois [temas]; ao contrário, é um só: “uma terra que produz alimento”, etc.

ופי' על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה כי הנה אע"פ [אף על פי] שיחו"ע [שיחודא עילאה] גבוה מיחו"ת [מיחודא תתאה] עכ"ז [עם כל זה] הרי תכלית הבריאה שיהיה דירה בתחתונים דייקא שיהיה יש וביטול היש וכנודע מענין ישראל כי שרית עם אלהים דייקא

E o significado de “por ter dado como herança a nossos antepassados uma terra desejável, boa e espaçosa” é o seguinte. Embora a unidade superior seja mais elevada que a unidade inferior, ainda assim, o propósito da Criação é que haja uma morada nos mundos inferiores, especificamente, que haja yesh e a anulação do yesh; como é sabido a respeito de Yisrael: “pois lutaste com Elokim” — especificamente —

כי צחוק עשה לי שם אלקים כו' כמ"ש בד"ה אני דפ' ציצית ועמ"ש במ"א בד"ה ואתחנן בענין ישראל מונין ללבנה ומ"ש בד"ה שובה ישראל עד גבי כי עמך הסליחה למען תורא.

pois “Elokim fez para mim motivo de riso”, etc., conforme explicado no maamar que começa com “Eu [sou Havayá]”, sobre a passagem dos tsitsit; e veja o que está escrito em outro lugar, no maamar que começa com “E supliquei”, a respeito de Israel contar segundo a lua; e o que está escrito no maamar que começa com “Retorna, ó Israel”, sobre “Pois contigo está o perdão, para que sejas temido”.

10 ומקור המשכת ביטול זה נמשך מבחי ארץ שהוא בחי מלי דאצילות כי זה השער לה' שהיא מקבלת מלמעלה מעלה כי נעוץ סופן כוי וממנה דייקא נמשך הכח בבי"ע להיות ביטול היש.

A fonte da atração desta autoanulação provém do nível de “terra”, que é o nível de Malchut de Atsilut — “esta é a porta para Havayá” —, pois ela recebe de muito, muito alto, uma vez que “o fim deles está encravado no começo”, etc.; e é precisamente dela que o poder é atraído para Beríá, Yetsirá e Assiá, para que haja a autoanulação do yesh.

וע"כ נקי ארץ חמדה ארץ חפץ פי' חפץ ורצון שלמעלה שיהיה ביטול היש לאין וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמתחלה היה ההמשכה מבחי

Por isso ela é chamada “terra desejável”, “terra de desejo”: isto é, o desejo e a vontade do alto de que haja a autoanulação do yesh em ayin (o nada). Como está escrito em Etz Chaim, inicialmente a atração provinha do nível de

כי חפץ חסד הוא ועכשיו הוא ע"י מעשה התחתונים וע"ז אמר שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה כוי

“pois Ele deseja a bondade”, ao passo que agora isso ocorre por meio das ações dos seres inferiores; e a isso se refere o que se diz: “por ter dado a nossos antepassados como herança uma terra desejável”, etc.

[ועמ"ש מה לקמן בפ"י וענין שנקראת ארץ כנען לשון סוחר ועיין במדרש תהלים (ס"ה) ע"פ למנצח אל הנחילות]

[E veja também o que está escrito mais adiante sobre o significado e o sentido de ela ser chamada “terra de Canaã”, termo que significa mercador; e veja o Midrash sobre os Salmos (seção 5), sobre “Ao regente, sobre os nechilot”.]

והיינו להיות בהם ועל ידם העלאה והמשכה זו דדירה בתחתונים והיינו מפני שישראל עלו במחשבה

Isto é, para que neles e por meio deles se realizem essa elevação e essa atração — uma morada nos mundos inferiores. Isso se deve ao fato de que Israel ascendeu no Pensamento.

לכן יש בהם כח להמשיך הגילוי גם למטה וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ יונתי כי מחשבה זו הוא בחי מקיף כולל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כוי.

Por isso, eles têm o poder de atrair a revelação também para baixo, como explicado em outro lugar, na explicação sobre “Minha pomba”: esse Pensamento é um nível abrangente que inclui Atsilut, Beríá, Yetsirá e Assiá, etc.

11 ולכן מקדימים לומר ברכת הזן זהו כענין הבחי' דכי חפץ חסד הוא ואח"כ ברכת הארץ זהו ההמשכה ע"י

Portanto, dizemos primeiro a bênção “Aquele que sustenta”: isso corresponde ao nível de “pois Ele deseja a bondade”; e, depois, a bênção pela terra: isso corresponde ao fluxo que se estende por meio de

מעשה התחתונים ופי' ורחבה כענין רחבה מצותך מאד להמשיך גילוי בחי' סוכ"ע שלמעלה מהקו כו' ועמ"ש בפי' וארא בביאור ע"פ דלכן אמור.

as ações dos seres inferiores. E o significado de “espaçosa” é semelhante a “Teu mandamento é extremamente amplo”: atrair a revelação do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol al-min), que está acima do kav (linha de luz), etc. Veja o que está escrito na Parashat Vaerá, na explicação sobre “Portanto, dize”.

12 וזהו ועל שהוצאתנו מארץ מצרים בחי' מיצר וגבול כו' ותחלה ומברכים אותך אנחנו ב"י [בית יוסף] ואח"כ יתברך שמך בפי כל חי ועמ"ש מזה סד"ה וכל העם רואים.

E isto é “por nos teres tirado da terra do Egito”, o nível de estreiteza e limitação etc. E primeiro “e Te bendizemos” — nós, os filhos de Israel — e depois “que Teu Nome seja bendito na boca de todo ser vivo”. Veja o que está escrito sobre isso no final do discurso que começa com “E todo o povo viu”.

וזהו שאנו אומרים פסוק זה דואכלת ושבעת וברכת בברכת הארץ כי עיקר המשכה דברכת הזן ג"כ בשביל ברכת הארץ דהיינו שמיחו"ע [שמיחודא עילאה] נמשך הכח ועוז לי חו"ת שיהיה ביטול היש

É por isso que recitamos este versículo, “E comerás, ficarás satisfeito e bendirás”, na bênção pela Terra: pois o propósito principal da transmissão da bênção “que sustenta” também é a bênção pela Terra; isto é, da unidade superior (yichudá ilaá), o poder e a força são transmitidos à unidade inferior (yichudá tataá), para que haja a anulação do yesh.

והנה גם בימי משה קודם שנכנסו לארץ הזכירו ברכת הארץ על בחי' ביטול היש אלא שאז היתה בנוסח אחר

Ora, mesmo nos dias de Moshê, antes de entrarem na Terra, eles mencionavam a bênção pela Terra, referente ao nível da anulação do yesh; apenas, naquela época, ela tinha outra formulação,

וגם נכללת תוך ברכת הזן שעל המן וכמ"ש המ"א (סי' קצ"א) דמדאורייתא די כשיכרך על שלשתן ברכה אחת כו'

e ela também estava incluída na bênção “que sustenta”, recitada sobre o maná, conforme escreve o Magen Avraham (seção 191): segundo a lei da Torá, basta recitar uma única bênção pelas três coisas etc.;

אלא שאחר כך כשפסק ירידת המן ונכנסו לארץ תיקן יהושע ברכת הארץ להיות ברכה בפ"ע [בפני עצמו] כו'. ומתורץ קושיית הרשב"א [הרבי שלמה בן אדרת]:

somente depois, quando cessou a descida do maná e eles entraram na Terra, Yehoshua instituiu a bênção pela Terra como uma bênção separada etc. Assim fica resolvida a dificuldade do Rashba.

13 ג וזהו ג"כ שצריך שיזכיר בה ברית ותורה. ואם לא הזכיר לא יצא י"ח [ידי חובתו]. והענין כי

3. É também por isso que se deve mencionar nela a aliança e a Torá; se não as mencionou, não cumpriu sua obrigação. A explicação é a seguinte:

הנה המשכה זו מבחי' יחו"ע [יחודא עילאה] דח"ע [דחכמה עילאה] שהוא ברכת הזן. שיומשך המשכה זו ביחו"ת [ביחודא תתאה] בברכת הארץ זהו ע"י ברית ותורה.

Pois essa emanção do nível da unidade superior (yichudá ilaá) da Chochmá Suprema, que é a bênção “Aquele que sustenta”, para que essa emanção se estenda à unidade inferior (yichudá ta-taá) na bênção pela terra, ocorre por meio da aliança e da Torá.

כי הנה משה אמר כי כבד פה וכבד לשון אנכי כו' ופי' בזהר כבד פה לגבי אורייתא דבעל פה כבד לשון לגבי תורה שבכתב.

Pois Moshe disse: “porque sou pesado de boca e pesado de língua”, etc., e o Zohar explica: “pesado de boca” com relação à Torá Oral; “pesado de língua”, com relação à Torá Escrita.

14 והיינו כי מלי' פה תורה שבעל פה קרינן לה שהיא בחי' הגילוי למטה וגם תורה שבכתב דמח"ע [דמחכמה עילאה] נפקת מ"מ היא המתלבשת בז"א

Isto é: “Malchut é a boca; chamamos-lhe Torá Oral”, que é o nível da revelação abaixo. Também a Torá Escrita, embora “emane da Chochmá Suprema”, é, contudo, aquilo que se reveste em Zeir Anpin,

שהוא בחי' המדות כשר ופסול כמ"ש במ"א בד"ה השמים כסאי כו' ומשה הוא עצמיות ח"ע [חכמה עילאה]

que é o nível dos atributos emocionais (midot): apto e inapto, conforme explicado em outro lugar no discurso que começa “Os céus são o Meu trono” etc. E Moshe é a própria essência da Chochmá Suprema

כמו שדבוקה למעלה בשרשה וע"כ לא יכול לישפל להיות בבחלי' ההמשכה והגילוי למטה כ"א להיות קשור במקורו כו' ועמ"ש מזה בביאור ע"פ יונתי

tal como está ligada acima à sua raiz; por isso, ele não podia rebaixar-se ao nível da descida e da revelação abaixo, mas somente permanecer ligado à sua fonte etc. Veja o que está escrito sobre isso na explicação sobre “Minha pomba”.

אלא שהקב"ה השיבו ואנכי אהיה עם פיך כו' ונמצא שהתורה היא הממוצע המחבר וממשיך מבחי'

עצמיות ח"ע [חכמה עילאה] חכמה סתימאה בבחי' ח"ת [חכמה תתאה]

Mas o Santo, bendito seja Ele, respondeu-lhe: “e Eu estarei com a tua boca” etc. Conclui-se que a Torá é o intermediário que conecta e faz descer do nível da essência da Chochmá Suprema, a Chochmá oculta (Chochmá Stimaá), ao nível da Chochmá inferior (Chochmá Tataá),

שהיא בחי' מלי' ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ע"פ יונתי שהתורה היא המחברת בחי' מקור נש"י [נשמות ישראל]

שעלו במחשבה עם בחי' הנשמה המתפשטת בגוף ולמעלה זהו התחברות והמשכה מבחי' ח"ס [חכמה

סתימאה] וכתר במלי' דאצילות שהתחברות זו היא ע"י התורה

que é o nível de Malchut. Veja o que está escrito em linha semelhante sobre “Minha pomba”: a Torá conecta o nível da fonte das almas de Israel, que ascenderam no Pensamento, ao nível da alma à medida que se estende pelo corpo; e, acima, isso é a conexão e a descida do nível da Chochmá oculta e de Kéter (a Coroa) para Malchut de Atsilut, e essa conexão se dá por meio da Torá,

שהיא חכמה דאצילות ועמ"ש בד"ה למען תירא את ה' ועד"ז הוא כאן שהמשכה מבחי' ברכת הזן

que é a Chochmá de Atsilut. Veja o que está escrito no discurso que começa “Para que temas Havayá”. De modo semelhante, aqui: a descida do nível da bênção “Que sustenta”,

שהוא בחי' מן שנמשך ממו"ס [ממוחא סתימאה] טלא דבדולחא שיומשך במלי' דאצילות שהיא בחי' הארץ

זהו ע"י התורה שמבחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] דו"א

que é o nível do maná, extraído de Mocha Stimaá, o orvalho cristalino — para que seja levado a Malchut de Atsilut, que é o nível da “terra”, isso se dá por meio da Torá, que provém do nível de Chochmá, Biná e Daat de Zeir Anpin.

וזהו חכמות בחוץ תרונה שלהיות הגילוי בחוץ היינו בבי"ע זהו דייקא על ידי חכמות היינו כי בחי חכמה היינו שלהיות ההמשכה מחכמה עילאה זהו ע"י התורה ותמלא כדה כו'

E este é o sentido de “As sabedorias clamam em alta voz do lado de fora”: para que haja revelação do lado de fora, isto é, em Beriá, Yetsirá e Assiá, isso se dá precisamente por meio das “sabedorias”, ou seja, dois níveis de sabedoria; isto é, para que haja a descida da Chochmá Suprema, é por meio da Torá — “e ela encheu seu cântaro” etc.

ועמ"ש מזה בד"ה זכור את יום השבת לקדשו ועיין במק"מ [במקדש מלך] בפ"י הזהר פ' תולדות (דקמ"א ע"ב) מענין פ"י חכמות בחוץ וע' לקמן.

Veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa “Lembra-te do dia de Shabat, para santificá-lo”, e veja o Mikdash Melech, no comentário sobre o Zohar, Parashat Toldot (141b), a respeito do significado de “Sabedorias lá fora”; e veja mais adiante.

ועד"ז יובן המדרש רבה (פ' ויחי פרשה צ"ח) ד"א [דבר אחר] יששכר חמור גרם פירותיו של יששכר גסין היו כו'

Da mesma forma, compreender-se-á o Midrash Rabbah (Parashat Vayechi, capítulo 98): “Outra explicação: ‘Yissachar é um jumento de ossos fortes’: os frutos de Yissachar eram grandes”, etc.,

ע"י שהיו עוסקים בתורה כו' ע"ש והיינו כי ברכת הארץ הוא ע"י תורה דייקא מטעם הנ"ל

“porque se ocupavam com a Torá”, etc. Veja ali. Isto é, a bênção para a terra vem precisamente por meio da Torá, pela razão mencionada acima.

(ובאופן אחר י"ל [יש לומר] הפ"י בענין חכמות בחוץ שכדי להיות ההמשכה מבחי חכמה עילאה בחוץ במל' מקור דבי"ע צ"ל ע"י [עתיק יומין] המשכה מח"ס [מחכמה סתימאה] דעתיק שלמעלה

(De outra maneira, pode-se explicar “Sabedorias lá fora”: para que haja uma irradiação do nível de Chochmá Superior para fora, em Malchut, a fonte de Beriá, Yetsirá e Assiá, é necessária uma irradiação da Chochmá oculta de Atik, que está acima

מחכמה עילאה דאצ"י דקמיה שוין אצילות ובי"ע ע"כ משם דייקא נמשך הכח להיות ההמשכה גם בחוץ וכענין המגביהי לשבת כו' המשפילי כו' וכ"מ [וכן משמע] הפ"י באדרא)

da Chochmá Superior de Atsilut, pois diante Dele Atsilut e Beriá, Yetsirá e Assiá são iguais; portanto, é precisamente de lá que se extrai a força para que a irradiação alcance também o exterior, como em “Aquele que Se senta nas alturas”, etc., “que olha para baixo”, etc. E é esse também o sentido implícito na Idra)

(דקל"א ב' ודק"מ ע"א) ובפ' ואתחנן (דרס"ב ע"א) ועמ"ש מזה לעיל בפ' בהעלותך ועד"ז יש לומר ג"כ בענין הזכרת תורה בברכת הארץ

(131b e 140a), e na Parashat Vaetchanan (262a). Veja o que está escrito sobre isso acima, na Parashat Behaalotecha. Na mesma linha, pode-se dizer também a respeito da menção da Torá na bênção para a terra:

כי אע"ג [אף על גב] דהתורה נק' נובלות חכמה כנ"ל בענין השמים כסאי כו' ובענין כבד פה כו'.

embora a Torá seja chamada de “fruto caído (novlot) da sabedoria”, como mencionado acima a respeito de “Os céus são Meu trono”, etc., e de “pesado de boca”, etc.,

אך באמת כדי להיות בחי' ירידה והמשכה מחכמה עילאה בבחי' זו זהו ע"י המשכה מלמע' לה מעלה מהחכמה וכמ"ש במ"א באריכות דוגמא לזה מענין וידבר שלשת אלפים משל כו' בד"ה לך לך מארצך.

na verdade, porém, para que haja uma descida e uma irradiação da Chochmá Superior a esse nível, é necessária uma irradiação de muito acima da Chochmá, como é explicado extensamente em outro lugar. Um exemplo disso é dado em relação a “E ele falou três mil parábolas”, etc., no discurso que começa “Vai para ti da tua terra”.

15 וזהו ענין ואנכי אהיה עם פיך. וכמ"ש ג"כ בד"ה ואהיה אצלו אמון דהתורה משבחת א"ע [את עצמו]

במעלתה זו שתוכל לירד להיות בחי' אמון פדגוג מה שמשא לא יכול לירד להיות בבחינה זו כמ"ש

E este é o significado de “e Eu estarei com a tua boca”. Como também é explicado no discurso que começa com “E eu estava com Ele como um amon”, a Torá louva a si mesma por esta qualidade: ela pode descer e estar no nível de amon, um tutor — algo a que Moshe não pôde descer, a este nível, como está escrito,

כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האומן כו' אלא שזהו ע"י המשכה מבחי' אנכי מי שאנכי דייקא.

“que Tu me digas: Carrega-os no teu colo, como a ama carrega”, etc. Só que isso se dá por meio de uma emanção do nível de Anochi (“Eu”), “Quem Eu sou”, especificamente.

16 וז"ש [וזהו שכתוב] במדרש רבה ע"פ אלה הדברים אשר דבר משה עד שלא זכה לתורה כתיב לא איש

דברים אנכי כיון שזכה לתורה כו' אלה הדברים אשר דבר משה.

É isso que se diz no Midrash Rabbah sobre “Estas são as palavras que Moshe falou”: “Antes de merecer a Torá, está escrito: ‘Não sou homem de palavras’; quando mereceu a Torá...”, “Estas são as palavras que Moshe falou.”

נמצא שאע"פ [שאף על פי] שבח"י היותו כבד פה ולא איש דברים זהו מצד היותו מבח"י חכמה עילאה שא"א לבא בגילוי ההשתלשלות בבח"י פה ודבור עכ"ז [עם כל זה] מה שע"י התורה זכה להיות מדבר אלה הדברים כו' זהו בח"י עליונה יותר.

Conclui-se que, embora o fato de ser “pesado de boca” e “não ser homem de palavras” decorresse de ele pertencer ao nível da Chochmá (sabedoria) suprema, que não pode manifestar-se na cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) no nível da boca e da fala, ainda assim, o fato de, por meio da Torá, ele ter merecido falar “estas palavras” etc. corresponde a um nível ainda mais elevado.

17 ואיך הוא אלא ודאי מפני שכדי להיות המשכה זו מבח"י ח"ע [חכמה עילאה] בבח"י דבור זהו ע"י המשכה מבח"י הכתר שלמעלה גם מח"ע [מחכמה עילאה] וכמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] במ"א ע"פ ארוממך ה' כי דליתני.

E como é isso? Certamente, é porque, para que esta transmissão do nível de Chochmá superior ao nível da fala possa ocorrer, é necessária uma transmissão do nível de Kéter (a Coroa), que está acima até mesmo de Chochmá superior, conforme explicado de modo semelhante em outro lugar, a respeito de “Eu Te exaltarei, Havayá, pois me elevaste”.

ועד"ז י"ל [יש לומר] ג"כ ענין הזכרת תורה בברכת הארץ כי לחם מן השמים היינו ז"א דאצילות וח"ע [וחכמה עילאה] ואע"ג [ואף על גב] דשרשו מטלא דבדולחא היינו ששרשו משם

Da mesma forma, pode-se também explicar a menção da Torá na bênção pela terra. Pois o “pão do céu” é Zeir Anpin de Atsilut e Chochmá superior; e, embora sua raiz provenha do orvalho cristalino, isto é, sua raiz provém dali,

אבל עכ"ז [עם כל זה] נק' לחם מן השמים שהמשככתו למטה הוא במח"י [בבחינה] שמים דהיינו ז"א דאצילות וכדי להיות המשכה מבח"י זו בארץ

apesar disso, é chamado “pão do céu”, porque sua transmissão para baixo ocorre no nível de “céu”, isto é, Zeir Anpin de Atsilut. E, para que haja uma transmissão desse nível para a “terra”,

דהיינו ברכת הארץ זהו ע"י התורה כענין ואנכי אהיה עם פיך דגבי משה וזהו ואכלת ושבעת וברכת את ה'.

isto é, a bênção pela terra, isso se dá por meio da Torá, como em “e Eu estarei com a tua boca”, dito a respeito de Moshe. E este é o sentido de “E comerás, ficarás satisfeito e bendirás es Havayá”.

את דייקא דהיינו בחי' דבור העליון שהוא בחי' כ"ב אותיות מאל"ף ועד תי"ו וכמ"ש במ"א הנה להיות ברכה זו צ"ל על ידי התורה.

Es especificamente: isto é, o nível da fala superior, que corresponde às vinte e duas letras, de alef a tav, conforme explicado em outro lugar. Assim, para que esta bênção exista, ela deve ocorrer por meio da Torá.

ולקמן נתבאר דפי' חכמות בחוץ היינו ח"ע [חכמה עילאה] וח"ת [וחכמה תתאה] שהיא בחי' מל' וכ"מ [וכן משמע] הפי' בזהר פ' תולדות שם.

Mais adiante se explica que o sentido de “Sabedorias nas ruas” é Chochmá superior e a Chochmá inferior, que corresponde ao nível de Malchut; e é também esse o sentido indicado no Zohar, Parshat Toldot, naquele trecho.

וענין חיוב הזכרת ברית בברכת הארץ יובן ע"ד מ"ש בזהר פרשת מקץ (דקצ"ח ע"א) ע"פ ויוסף הוא השליט על הארץ ונהיר לה וזן לה הוא המשביר לכל עם הארץ

A obrigação de mencionar a aliança na bênção pela terra será compreendida à luz do que é dito no Zohar, Parshat Mikêts (198a), a respeito de “E Yossef era o governante sobre a terra” — ele a ilumina e a nutre — “ele é o provedor de todo o povo da terra”,

דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק מיניה אתזנו כולהו דהיינו כי עיקר הממשיך ומשפיע בבחי' הארץ שהיא המל' הוא יוסף צדיק עליון (וכמ"ש ג"כ עוד בזהר פרשה וישלח דקס"ח)

“pois daquele rio que flui e corre: dele todos são nutridos”. Isto é, aquele que principalmente transmite e concede ao nível da “terra”, que é Malchut, é Yossef, o tsadic supremo (como também se diz mais adiante no Zohar, Parshat Vayishlach, p. 168).

ואי תימא יוסף אמאי יתיר מכולהו אלא ודאי יוסף בלחודוי ככולהו בגין דאיקרי צדיק ודא הוא דאנהר לסיהרא יתיר מכולהו כו'

“E, se perguntares: por que Yosef mais do que todos eles? Certamente, porém, Yosef sozinho é como todos eles, pois é chamado tsadik, e é ele quem ilumina a lua mais do que todos eles”, etc.

ע"ש ובזהר ויצא (דקס"ב סע"ב [סוף עמוד ב]) והיינו כמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה כו' כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה כו' כי

Veja ali; e no Zohar, Vayeitzei (fim de 162b). E isto corresponde ao que está escrito: “Tuas, Havayá, são a grandeza e o poder”, etc., “pois tudo o que há nos céus e na terra é Teu; Tua, Havayá, é a realidade”, etc. Pois

הנה לך הי הגדולה היינו שהמדות דאצילות הן בבחי' לך בבחי' ביטול ממש לאור א"ס ב"ה דלאו מכל אל"ן מדות איהו כלל וזהו בחי' יחו"ע [יחודא עילאה].

“Tua, Havayá, é a grandeza” significa que os atributos emocionais (midot) de Atsilut se encontram no estado de “Teu”, em estado de verdadeira autoanulação (bitul) diante da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que não é nenhum desses atributos; e este é o nível da unidade superior (yichudá ilaá).

18 ולך הי הממלכה זהו יחו"ת [יחודא תתאה] ביטול היש והמשכת הביטול מיחו"ע [מיחודא עילאה] ליחו"ת

[ליחודא תתאה] זהו ע"י כל בשמים ובארץ ותרנו מו דאחיד בשמיא וארעא שהוא בחי' יסוד המקשר וממשיך מבחי' שמים שהוא יחו"ע [יחודא עילאה] לבחי' ארץ שהוא יחו"ת [יחודא תתאה]

“E Tua, Havayá, é a realza”: isto é a unidade inferior, a anulação do yesh. E a extensão da anulação da unidade superior à unidade inferior ocorre por meio de “pois tudo o que há nos céus e na terra”, que o Targum traduz como “que se apegam aos céus e à terra”: este é o nível de Yessod (fundamento), que liga e estende do nível dos céus, que é a unidade superior, ao nível da terra, que é a unidade inferior.

ולכן צריך שיקדים ברית לתורה בברכת הארץ והוא ע"ד מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הסוכות פ"ב [פרק ב'] בפ"י מכל מלמדי השכלתי שבחי' כל הוא המלמד וממשיך התורה בבחי' מלי' ונקרא משכיל על דבר ע"ש

Portanto, é preciso mencionar a aliança antes da Torá na bênção pela terra. Isso segue a ideia do que se diz em Pri Etz Chaim, Sha'ar HaSukkos, capítulo 2, sobre o significado de “De todos os meus mestres adquiri entendimento”: o nível de “tudo” é o mestre, que estende a Torá ao nível de Malchut, e é chamado “aquele que dá atenção a uma questão”. Veja lá.

וזהו ותקם את דברך כי צדיק אתה כו' ועיין בזהר פ' תרומה (דף קס"ח ע"ב) מענין ברית ותורה בברכת הארץ.

E isto é “E cumpriste Tuas palavras, pois és justo”, etc. Veja também o Zohar, Parshas Terumah (p. 168b), sobre a aliança e a Torá na bênção pela terra.

ובתולעת יעקב כ' [כתב] וצריך להזכיר בה ברית ותורה סוד שלום ואמת הדבקים בארץ החיים ומהם היא נשפעת

E em Tola'as Yaakov ele escreveu: “É preciso mencionar nela a aliança e a Torá — o mistério da paz e da verdade, que se apegam à Terra da Vida, e dela recebem seu fluxo;

וצריך להקדים ברית לתורה כי כן הסדר ממטה למעלה ועוד כי הברית הוא הפתח ליכנס לתורה עכ"ל

[עד כאן לשונו] ועמ"ש בד"ה

e é preciso mencionar a aliança antes da Torá, pois essa é a ordem de baixo para cima; e, além disso, a aliança é o portal pelo qual se entra na Torá." Fim da citação. E veja o que está escrito no discurso que começa

להבין ענין הלב גבי ברוך שהוא יסוד אבא כו' וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' עקב ע"פ ארץ זית

שמן ועיין בזה"ג [בזהר חלק ג] בחקתי (דקי"ג סע"ב [סוף עמוד ב])

"Para compreender a questão do coração", a respeito de "Bendito", que é Yessod de Abá, etc.; e veja o Likkutei Torah do Arizal, Parshas Eikev, sobre "uma terra de azeite de oliva"; e veja o Zohar, Parte III, Bechukosai (fim de 113b),

ע"פ ונתתי שלום בארץ ועיין מ"ש בד"ה שיר השירים בפ"י אשר לשלמה ובד"ה צאינה וראינה גבי במלך שלמה מלך שהשלום שלו וזהו שאומרים כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה:

sobre "E darei paz na terra"; e veja o que está escrito no discurso que começa "Cântico dos Cânticos", sobre o significado de "que é de Shlomo", e no discurso que começa "Saí e vede", na passagem "sobre o rei Shlomo", o Rei a quem pertence a paz. E é por isso que dizemos: "Assim como entrou na aliança, que também entre na Torá."

19 ד (ועוד י"ל [יש לומר] באופן אחר ענין שיקדים ברית לתורה והוא בהקדים כי הנה בחינת יסוד הוא עד"מ

התקשרות שמקשר האב שכלו בשכל בנו בשעת לימודו עמו באהבה וחשק כו'

4. (Além disso, pode-se explicar de outra maneira por que a aliança deve vir antes da Torá. Para isso, deve-se primeiro observar que o nível de Yessod (fundamento) é, por analogia, o vínculo pelo qual um pai liga seu intelecto ao intelecto de seu filho quando estuda com ele, com amor e anseio etc.,

ע"ד יותר משהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק והתקשרות זו נמשך ממקום עליון מבחי' משכיל ולכן דייקא מי שהוא בר שכל גדול יותר יוכל יותר להשפיע כו' מה שאין כן מי שאינו בר שכל גדול כל כך.

como em "mais do que o bezerro deseja mamar, a vaca deseja amamentar". Esse vínculo provém de um lugar elevado, do nível daquele que compreende (maskil); por isso, precisamente quem tem um intelecto maior pode transmitir mais etc., ao contrário de quem não tem um intelecto tão grande.

ועדי"ז הוא למעלה דמבחינת המגביה לשבת כו' נמשך להיות המשפילי לראות בשמים ובארץ משום דקמיה שוין שמים וארץ.

Da mesma maneira, no Alto: do nível de “Aquele que está entronizado nas alturas” etc. provém “Aquele que olha para baixo, para os céus e a terra”, pois diante Dele os céus e a terra são iguais.

וכן מבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] בשער העמידה פרק י"ד בכוונת קונה הכל כי יסוד ז"א הנקי הכל נעשה ע"י מזל עילאה דדיקנא דא"א וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] דמזוני במזל תליא ופי' בזהר (ויגש)

E assim também é explicado em Pri Etz Chaim, Sha'ar HaAmidah, capítulo 14, sobre a intenção de “Aquele que possui tudo”: o Yessod de Zeir Anpin, chamado “tudo”, é formado por meio do mazala superior da barba de Arich Anpin. E é a isso que se referiram nossos Sábios, de abençoada memória, ao dizer que o sustento depende do mazal; e o Zohar explica, Vayigash)

(דף ר"ז סע"ב [סוף עמוד ב] ודף ר"ח ע"א) ובפ' וירא (דף קט"ו ע"א) דמזל הוא נהר דנגיד ונפיק שהוא בחי' יסוד פי' דאף על גב דארץ

(p. 207, fim do lado b, e p. 208a), e em Parshas Vayeira (p. 115a), que mazala é “o rio que flui e segue adiante”, que é o nível de Yessod. Isto é, embora a terra,

שהיא בחי' מלי' היא דמפקא מזון מכל מקום שרש ההמשכה צ"ל מלמעלה מעלה כדפי' בזהר פרשה תרומה (דף ק"ע ע"ב).

que é o nível de Malchut, seja aquilo que faz surgir o alimento, ainda assim a raiz da descida deve vir de muito, muito alto, como é explicado no Zohar, Parshas Terumah (p. 170b).

והמשכה זו הוא ע"י בחי' יסוד שהוא המחבר וממשיך מבחי' יחו"ע [יחודא עילאה] ביחו"ת [ביחודא תתאה] כנ"ל ולכן נקי' מזל מלשון יזל מים שמזיל וממשיך ההמשכה שמבחי' סוכ"ע ויחו"ע [ויחודא עילאה] כו' וגם ששרשו ממזל דא"א כנ"ל ועוד כי

Essa descida ocorre por meio do nível de Yessod, que une e atrai do nível da unidade superior (yichudá ilaá) para a unidade inferior, como mencionado acima. Por isso, chama-se mazala, da expressão “as águas fluirão (yizal)”: ele faz fluir e atrai a descida do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) e da unidade superior etc.; e também porque sua raiz provém do mazala de Arich Anpin, como mencionado acima. Além disso,

הנה מלי נקי חכמה תתאה כנודע מענין חכמה בראש וחכמה בסוף היינו כי חכמה היא בחי ביטול

Malchut é chamada Chochmá inferior (Chochmá Tataá), como se sabe pela expressão “Chochmá na cabeça e Chochmá no fim”. Isto é, Chochmá é o nível de autoanulação (bitul);

ולכן אור א"ס שורה בחכמה דייקא ויש ב' בחי חכמה היינו ח"ע [חכמה עילאה] היא הביטול האמיתי אשר בו ועל ידו שורה ונמשך אור א"ס באצילות יחו"ע [יחודא עילאה].

Portanto, a Luz Infinita (Or Ein Sof) repousa especificamente em Chochmá. E há dois níveis de Chochmá: a Chochmá superior é a verdadeira autoanulação (bitul), na qual e por meio da qual a Luz Infinita repousa e é atraída para o Mundo de Atsilut (Emanação) — a unidade superior;

וח"ת [וחכמה תתאה] היא ביטול היש והוא מקור הביטול דבי"ע יחו"ת [יחודא תתאה] וכמ"ש מזה בד"ה כי אברהם לא ידענו.

e a Chochmá inferior é a anulação do yesh, e é a fonte da anulação de Beriá, Yetsirá e Assiá — a unidade inferior; conforme explicado sobre isso no discurso que começa: “Pois Avraham não nos conheceu.”

20 והנה כמו שהח"ע [שהחכמה עילאה] דאצילות מאין תמצא מבחי א"א שהוא כתר והוא בחי מזלא עילאה י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] אבא יונק ממזלא כך ג"כ ח"ת [חכמה תתאה] נמשכת מז"א אשר ז"א לגבי המלי הנקי ח"ת [חכמה תתאה]

Ora, assim como a Chochmá superior de Atsilut “vem do ayin (nada)” — do nível de Arich Anpin, que é Kéter, o nível do mazala superior, os treze tikkunim da barba: “Abá recebe sustento do mazala” — assim também a Chochmá inferior é extraída de Zeir Anpin; pois Zeir Anpin, em relação a Malchut, que é chamada Chochmá inferior,

כמו בחי א"א לגבי ח"ע [חכמה עילאה] כמ"ש במ"א וגם כי מת"ת [מתפארת] דז"א נעשה כתר לנוקי [לנוקבא] ולכן יסוד ז"א שבו ועל ידו נמשך ההמשכה מז"א למלי נקרא מזלא

é como o nível de Arich Anpin em relação à Chochmá superior, conforme explicado em outro lugar. Além disso, de Tiféret de Zeir Anpin forma-se o Kéter de Nukvá. Portanto, Yessod de Zeir Anpin, no qual e por meio do qual se realiza a transmissão de Zeir Anpin a Malchut, é chamado mazala.

וזהו ענין דיקנא תתאה גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות שכמו שיש י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] בדיקנא עילאה דא"א כך הוא ג"כ בדיקנא תתאה בבחינת יסוד כו' כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים.

E este é o sentido da barba inferior: “Grande é a circuncisão, pois sobre ela foram estabelecidas treze alianças”. Assim como há treze tikkunim na barba superior de Arich Anpin, também há na barba inferior, no nível de Yessod, etc., conforme está escrito no Likkutei Torah do Arizal, Parshat Kedoshim.

21 וזהו אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי שלהיות ההמשכה מבחינת שמים יחוי"ע [יחודא עילאה] סוכ"ע בארץ יחוי"ת [יחודא תתאה] הוא ע"י בחי' ברית המקשר ומחבר כו'

E isto é: “Se não fosse por Minha aliança, de dia e de noite, Eu não teria estabelecido as leis do céu e da terra”: pois a descida do nível do “céu” — a unidade superior, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) — para a “terra” — a unidade inferior — ocorre por meio do nível da aliança, que vincula e une, etc.

ולכן בברכת הארץ צריך להזכיר בה ברית כנ"ל שע"י ממשיכים בה הברכה מבחי' ברכת הזן שהוא בחי' לחם מן השמים ועיין בזהר פ' ויחי (דרמ"ו ע"א)

Portanto, na bênção pela terra é preciso mencionar a aliança, como foi dito acima, pois por meio dela a bênção é atraída para a terra a partir do nível da bênção “Aquele que sustenta”, o nível do “pão do céu”. Veja também o Zohar, Parashat Vayechi (246a),

ע"פ מאשר שמנה לחמו כו' וע"פ הנ"ל י"ל [יש לומר] באופן אחר ענין שצריך שיקדים ברית לתורה מפני שזו ניתנה בג' בריתות וזו ב"ג בריתות פי'

sobre “De Asher, seu pão será farto”, etc. E, de acordo com o que foi dito acima, pode-se explicar de outra maneira por que a aliança deve preceder a Torá: porque “esta foi dada com três alianças, e aquela, com treze alianças”. Isto é,

כי התורה שבע"פ [שבעל פה] היא בחי' ח"ת [חכמה תתאה] ומקבלת מתורה שבכתב ע"י י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן ששרשן מ"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]

a Torá Oral é o nível da Chochmá inferior e recebe da Torá Escrita por meio dos treze princípios pelos quais a Torá é interpretada, cuja raiz está nos treze tikunim da barba.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] זקן שקנה חכמה וזהו ענין הברית שהוא בחינת מזלא שהוא המשכה מבחי' כתר י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]

Por isso, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Um ancião (zaken) é aquele que adquiriu sabedoria”. E este é o sentido da aliança, que é o nível de mazala, uma descida a partir do nível de Kéter, os treze tikunim da barba.

ולכן צריך שיקדים ברית לתורה כי הוא המחבר וממשיך אל הארץ שהיא תורה שבע"פ [שבועל פה] מבחי' שמים שהוא תשב"כ [תורה שבכתב].

Portanto, a aliança deve preceder a Torá, pois é ela que une e atrai para a “terra” — que é a Torá Oral — a partir do nível do “céu”, que é a Torá Escrita.

22 ועוד כי גם התשב"כ [התורה שבכתב] שרשה מחכמה עילאה ומילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות היינו י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] דא"א וכנ"ל ששרש היסוד נמשך

Além disso, também a Torá Escrita tem sua raiz na Chochmá Suprema, ao passo que a circuncisão, “sobre a qual foram firmadas treze alianças”, corresponde aos treze tikunim da barba de Arich Anpin; e, como mencionado acima, a raiz de Yessod se estende

ונעשה מבחי' א"א ועמ"ש בד"ה לך לך בענין אברם ואברהם שבחי' אב רם זהו ח"ע [חכמה עילאה] וניתוסף בו ה' להיות אברהם והיינו ע"י המילה כו' ע"ש.

e se forma a partir do nível de Arich Anpin. E veja o que está escrito no discurso que começa com “Vai para ti”, sobre Avram e Avraham: o nível de Av ram (“pai exaltado”) é a Chochmá Suprema, e foi acrescentado a ele um hei para se tornar Avraham; e isso ocorreu por meio da circuncisão etc. Veja lá.

23 ועמ"ש מענין המילה בד"ה למנצח על השמינית. ויובן זה ג"כ בעבודה כי ברית הוא בחי' התקשרות וחשק ואהבה רבה שמבחי' סוכ"ע והוא בחי' בכל מאדך כמבואר לקמן

E veja-se também o que está escrito sobre a circuncisão no discurso que começa com “Ao regente, sobre a oitava”. Isso também pode ser compreendido [em termos de] serviço Divino: a aliança é o nível de vínculo, anseio e grande amor, provenientes do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin); é o nível de “com toda a tua força”, como será explicado adiante,

והיא בחי' רעותא דליבא שהוא בחי' כתר והתורה היא מבחי' חכמה ונתלבשה בגי' בחינות מחשבה ודבור ומעשה שצריך לקיים התורה בגי' בחי' אלו וזהו ענין שניתנה בגי' בריתות

e ela é o nível do desejo do coração (re'uta deliba), que corresponde a Kéter (a Coroa). A Torá é do nível de Chochmá (sabedoria), e foi revestida em três níveis: pensamento, fala e ação, pois a Torá deve ser cumprida nesses três níveis; e é por isso que foi dada com três alianças,

והיינו להמשיכה בגי' עולמות ביי"ע שהם בחי' מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] ועי"ז נאמר ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ואין כבוד אלא תורה כו' והיינו המשכת האצילות בבי"ע

isto é, fazê-la descer aos três mundos de Beriá (Criação), Yetsirá (Formação) e Assiá (Ação), que correspondem aos níveis de pensamento, fala e ação. A respeito disso está dito: “Por Minha glória Eu o criei, formei e também fiz”, e “não há glória senão a Torá”, etc.; isto é, a extensão de Atsilut a Beriá, Yetsirá e Assiá.

אבל ברית ורעותא דליבא הוא בחי' כתר שהוא המקשר ומחבר המאציל א"ס ב"ה עם הנאצלים.

Mas a aliança e o desejo do coração são o nível de Kéter, que vincula e une o Emanador, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, aos seres emanados.

24 ועמ"ש ע"פ לעברך בברית כו' בפי' נצבים. ולכן צריך שיקדים ברית לתורה כי הוא המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה עי"י הכתר ואח"כ יומשך מחכמה שהיא התורה במודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] ביי"ע.

E veja o que está escrito sobre “para que entres na aliança”, etc., na Parashat Nitsavim. Portanto, a aliança deve preceder a Torá, pois ela é a extensão da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Chochmá por meio de Kéter; depois, ela é estendida de Chochmá, que é a Torá, ao pensamento, à fala e à ação, [nos] mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá.

וזהו קרוב למה שנת' [שנתבאר] לעיל בענין ואנכי אהיה עם פיך כו' ולכן כל האומר אין לי

Isso se aproxima do que foi explicado acima a respeito de “e Eu estarei com a tua boca”, etc. Por isso, “todo aquele que diz: ‘Nada tenho

אלא תורה וכו' ועמ"ש בביאור ע"פ ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו' גבי חסידים הראשונים כו'

senão a Torá”, etc. E veja o que está escrito na explicação sobre “Sessenta são as rainhas”, etc., “Minha pomba é única”, etc., a respeito dos “primeiros piedosos”, etc.,

שמתוך כו' ע"ש ומ"ש בד"ה יונתי בחגוי בענין שמתחלה צ"ל קומי לך ואח"כ רעייתי כו'

“porque”, etc. Veja lá. E veja o que está escrito no maamar que começa “Minha pomba, nas fendas da rocha”, sobre a ideia de que primeiro deve haver “Levanta-te, vai”, e depois “minha amada”, etc.

ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים שמדיקנא תתאה דא"א דהיינו מיסוד דא"א נמשך ונעשה י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] עילאה דז"א וזהו ענין שמקדימין ברית לתורה

E no Likkutei Torah do Arizal, Parashat Kedoshim: da barba inferior de Arich Anpin, isto é, de Yes-sod de Arich Anpin, são estendidos e formados os treze tikkunim superiores da barba de Zeir Anpin. É por isso que a aliança é colocada antes da Torá:

כי מבחי ברית ויסוד דא"א נמשך התורה שהיא בחי ז"א כו' שנקרא זקן שקנה חכמה כו' ע"י שמקבל מיסוד דא"א ע"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)].

pois da aliança e de Yessod de Arich Anpin é estendida a Torá, que corresponde ao nível de Zeir Anpin, etc., chamado “ancião (zaken), que adquiriu sabedoria”, etc., por receber de Yessod de Arich Anpin. Veja lá, no Likkutei Torah do Arizal.

(ועמ"ש סד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע) ועכ"ז [ועם כל זה] הדרך שנתבאר אות ג' בענין הטעם שיקדים ברית לתורה נראה עיקר ופשוט יותר.

(E veja o que está escrito ao final do maamar que começa “Quando Israel antecipou ‘faremos’ a ‘ouviremos’”). Apesar disso, o caminho explicado na seção 3, a respeito da razão para a aliança preceder a Torá, parece ser o principal e mais simples.

וזהו ואכלת ושבעת וברכת את. ופי' בזהר פ' תרומה (דקנ"ג ע"ב) כי ושבעת היינו המשכת הרצון וכמ"ש ונשבע לחם ונהיה טובים

E este é o sentido de “Comerás, ficarás satisfeito e abençoarás es”. O Zohar, Parashat Terumah (153b), explica que “e ficarás satisfeito” significa a extensão da vontade (ratzon), como está escrito: “Ficávamos satisfeitos com pão e éramos felizes”,

והיינו להמשיך בחי פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון ועל ידי זה וברכת את.

Isto é, fazer descer o nível de “Abres a Tua mão e satisfazes todo ser vivente com vontade” e, por meio disso, “e abençoarás et”.

והענין כי לכל חי היינו בחי צדיק יסוד עולם כמ"ש עוד יוסף בני חי ונקי ג"כ כל כנ"ל

A explicação é a seguinte: “todo ser vivente” (chai) é o nível do tsadic, o fundamento do mundo, como está escrito: “Yossef, meu filho, ainda está vivo (chai)”; ele também é chamado “tudo”, como mencionado acima.

וזהו לכל חי רצון הוא בחינת כתר שממנו נמשך היסוד כנ"ל בענין קונה הכל והוא המשכת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע מעולם ועד עולם

E essa “vontade” para “todo ser vivente” é o nível de Kéter, de onde Yessod é atraído, como mencionado acima a respeito de “Aquele que possui tudo”; e é a extensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), “de mundo a mundo”,

והיינו ע"י פותח את ירך שהם י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מזל עילאה שעל ידי זה ומשביע לכל חי רצון
isto é, por meio de “Abres a Tua mão”, que são os treze tikunim da barba, o mazal superior, por meio dos quais “satisfazes todo ser vivente com vontade”.

והוא ג"כ ענין המשכת הרצון והאהבה רבה בנפש האדם בחי רעותא דליכא ועי"ז נקי הנשמה ג"כ נשמת כל חי דפרחא מההוא חי העולמים כמ"ש בזהר פ' תרומה (דקל"ח ע"א)

E este também é o sentido da extensão da vontade e do grande amor na alma da pessoa, o nível do desejo do coração. Por meio disso, a alma também é chamada “a alma de todo ser vivente”, que emana daquela Vida dos mundos, como se diz no Zohar, Parshat Terumá (138a),

שעי"ז תברך את שמך היא בחי מל' כמ"ש בזהר שם ומבואר במ"א. וזהו ענין ושבעת וברכת את.
para que, por meio disso, “abenções et o Teu Nome”, que é o nível de Malchut, como se diz no Zohar naquele trecho e é explicado em outro lugar. E este é o sentido de “e ficarás satisfeito e abençoarás et”.

פ"י שע"י בחי ומשביע לכל חי רצון העליון על ידי זה וברכת את ה' את דייקא היא

Isto é: por meio do nível de “satisfazes todo ser vivente com” a “vontade” suprema, por meio disso, “abençoarás et Havayá” — especificamente et, que é

מדת מלכותו יתי להמשיך בה מבחי סוכ"ע וכמבואר למעלה ועמ"ש מענין פותח את ידך כוי בד"ה כי ההרים ימושו וברית שלומי לא תמוט:

o atributo de Sua realeza, bendito seja Ele, para fazer descer nele do nível da luz que circunda todos os mundos, conforme explicado acima. E veja o que está escrito sobre “Abres a Tua mão” etc., no discurso que começa “Pois os montes se afastarão, mas Minha aliança de paz não será removida”.

25 ה וענין הטובה זו בונה ירושלים. והנה צ"ל דהארץ הוא בחי מלי וירושלים הוא ג"כ מלי דאצילות וא"כ לכאורה היינו הך.

5. E o significado de “o bem”: este é “Aquele que constrói Jerusalém”. Ora, é preciso compreender: a terra corresponde ao nível de Malchut, e Jerusalém também é Malchut de Atsilut; sendo assim, aparentemente são uma só e a mesma coisa.

ויש להקדים ענין ועל חיים חן כוי שמזכירים ג"כ בברכת הארץ ויוכן ע"פ מ"ש בזהר ר"פ תזריע ע"פ גמלתהו טוב

Devemos primeiro explicar “e pela vida, graça”, etc., que também é mencionado na bênção pela terra. Isso será compreendido à luz do que está escrito no Zohar, no início da Parashat Tazria, sobre “Ela lhe retribui com o bem

ולא רע כל ימי חייה זמינת טב כוי ולא רע בגין דכתיב ועץ הדעת טוב ורע.

e não com o mal, todos os dias de sua vida”: “Ela está destinada ao bem”, etc.; “e não ao mal, porque está escrito: ‘e a Árvore do Conhecimento do bem e do mal’”.

טוב אימתי בזמנא דאינון ימי השמים נהרין עלה כוי דאינון ימי חייה בגין דעץ החיים שדר לה חיים עכ"ל [עד כאן לשונו].

“Bem” — quando? Quando aqueles “dias dos céus” brilham sobre ela”, etc.; “que são “os dias de sua vida”, pois a Árvore da Vida lhe envia vida.” Fim da citação.

כי הנה ידוע דיש ב' בחי' מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] המ"ן [המ"ן נוקבין] הוא מה שהמלי' מבררת בבי"ע מק"נ [מקליפת נוגה] שהוא בחי' יש ודבר נפרד להיות נכלל בבחי' ביטול והוא ביטול היש ואח"כ נמשך מ"ד [מ"ן דוכרין]

Pois é sabido que há dois níveis: mayin nukvin (águas femininas) e mayin duchrin (águas masculinas). As mayin nukvin são aquilo que Malchut refina em Beriá, Yetsirá e Assiá, extraindo-o das ke-lipot nogá, que correspondem ao nível de yesh, uma existência separada, para que seja incluído no nível da autoanulação — isto é, a anulação do yesh. Depois, as mayin duchrin são atraídas para baixo,

שהוא מבחי' שם מ"ה [שם מ"ה] ביטול אמיתי לברר המ"ן [המ"ן נוקבין] עד שיוכלל באלקות ממש להיות בבחי' ביטול שבאצילות יחוד עליון איהו וחיהו וגרמוהי חד כמ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים כו' ע"ש באריכות.

que provêm do nível do Nome Mah, a autoanulação verdadeira, para refinar as mayin nukvin até que possam ser incluídas na Divindade propriamente dita, alcançando o nível da autoanulação que há em Atsilut, a unidade superior, [na qual] “Ele, Suas forças vitais e Seus recipientes são um”, como é explicado na explicação sobre “Pois, assim como os novos céus”, etc. Veja ali em detalhes.

26 ומבואר ג"כ במ"א על מאמר הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' כי תשא אכנא למשקל בה דא יו"ד דעיקר ההולדה הוא מבחי' המ"ן [המ"ן נוקבין] רק שהמ"ד [שהמ"ן דוכרין] מבררו

Também é explicado em outro lugar, a respeito da afirmação do Ra'aya Mehemna, na Parashat Ki Tisá: “uma pedra para pesar com ela — isto é o yud”, que a principal [força] da procriação provém do nível dos mayin nukvin; apenas os mayin duchrin a refinam;

והיינו לפי ששרשו גבוה יותר מס"ג [משם ס"ג] שבפנימיות / שבפנימיות] א"ק [אדם קדמון] משא"כ מ"ד [מ"ן דוכרין] שהוא משם מ"ה [שם מ"ה] הוא רק הארה כו'

e isso porque sua raiz é mais elevada, no Sag que se encontra na dimensão interior de Adam Kadmon, ao passo que os mayin duchrin, que provêm do Nome Mah, são apenas um vislumbre etc.;

וכמ"ש מזה בביאור ע"פ עלי באר כו' בענין מלמטה למעלה לא ידענו כו' וזהו ענין זמינת טב דהיינו ע"י שמבררת הטוב מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע]

conforme explicado sobre isso na explicação sobre “Sobe, ó poço” etc., a respeito de “de baixo para cima, não sabemos” etc. E isso é “ela está destinada ao bem”: isto é, por meio de ela refinar o bem da Árvore do Conhecimento do bem e do mal,

דהיינו מק"נ [מקליפת נוגה] אשר הטוב שנתברר שרשו מס"ג [משם ס"ג] שלמעלה משם מ"ה [שם מ"ה] דז"א ועי"ז מתעלה הז"א לבחי' עתיק ועמ"ש בביאור ע"פ זכור את יום השבת כו' בענין והחיות נושאות את הכסא כו'.

isto é, da kelipá Nogá; pois o bem que foi refinado tem sua raiz no Sag, que está acima do Nome Mah de Zeir Anpin; e, por meio disso, Zeir Anpin é elevado ao nível de Atik. Veja o que está escrito na explicação sobre “Lembra-te do dia de Shabat” etc., a respeito de “e os chayot carregam o Trono” etc.

27 ומ"ש ולא רע היינו שאין שום תערובות בהכירור ע"ד מ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] בענין צדיק וטוב לו שהרע נהפך לטוב ממש ע"י פ"י [פרק י' / פרשה י'].

E o que se diz: “e não o mal” significa que não há absolutamente nenhuma mistura no refinamento, à semelhança do que está escrito no Sefer Shel Beinonim a respeito de “um justo que tem o bem”: o mal é transformado em bem efetivo; veja o capítulo 10.

אך הכח לבירור זה הוא דייקא ע"י המשכה מז"א כי האיש דרכו לכבש כו' שע"י כח והארה זו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] הנמשך ומתלבש במלי' עי"ז מבררת בבי"ע וכנ"ל בענין ברכת הזון וברכת הארץ כו'

Mas a força para esse refinamento provém especificamente de uma emanção de Zeir Anpin, pois “é próprio do homem conquistar”, etc. Por meio dessa força e iluminação do nível da Chochmá Suprema, que é atraída e revestida em Malchut, ela refina em Beriá, Yetsirá e Assiá, como foi mencionado acima a respeito da bênção “Que sustenta” e da bênção pela terra, etc.

וזהו בזמנא דאינון ימי השמים נהרין עלה כו' וזהו דאינון ימי חייה כי סיהרא לית לה מגרמה כלום

E isso é “no momento em que aqueles ‘dias do céu’ brilham sobre ela”, etc.; e isso é “que são ‘os dias de sua vida’”, pois a lua nada tem de próprio,

ולכן דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] לא היו לו חיים רק שנמשך לו מז"א שנקרא עץ החיים כו' וזהו ענין ועל חיים חן וחסד שחוננתנו כו'.

e, portanto, o rei David, que a paz esteja sobre ele, não tinha vida [própria], mas apenas a que lhe era atraída de Zeir Anpin, chamado Árvore da Vida, etc. E este é o significado de “e pela vida, graça e bondade com que nos agraciaste”, etc.

28 והנה כשהמלי יורדת ומתלבשת לברר ק"נ [קליפת נוגה] אזי נק' גם היא בשם עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע]

לגבי ז"א שאינו יורד ומתלבש למטה

Ora, quando Malchut (soberania) desce e se reveste para refinar a kelipat nogá, também ela é então chamada “Árvore do Conhecimento do bem e do mal”, em relação a Zeir Anpin (os atributos emocionais), que não desce nem se reveste abaixo;

אבל אחר הבירור שביררה הטוב מן הרע ומעלה אותו בכח"י מ"ן [מ"ן נוקבין] באצילות ע"ז נאמר גמלתהו טוב ולא רע

mas, depois do refinamento, quando ela separa o bem do mal e o eleva como mayin nukvin a Atsilut, a respeito disso se diz: “Ela lhe concede o bem, e não o mal.”

וזהו ענין הטובה זו בונה ירושלים כי הגם שהארץ הוא ג"כ בחי' מלי' אך הוא בחי' ארץ דמפקא מזון לברר ק"נ [קליפת נוגה] כו'

E este é o significado de “‘o bem’: este é ‘Aquele que constrói Jerusalém’”. Pois, embora a terra também seja o nível de Malchut, ela é o nível de “uma terra que produz alimento”, para refinar a kelipat nogá, etc.;

אבל ירושלים זהו בעלותה באצילות להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] קרבנות כו' וזהו בחי' הטובה דהיינו שכבר עלתה מהתלבשותה כע"ד [בעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] כו'

mas Jerusalém é [Malchut] quando ascende a Atsilut para elevar mayin nukvin, as oferendas, etc. E este é o nível de “o bem”: ela já se elevou de seu revestimento na Árvore do Conhecimento do bem e do mal, etc.

ועיין מזה בזהר פ' תשא (דק"צ ע"א) ע"פ והיה באחרית הימים כו' ואפיק הר בית ה' דא טוב בלא רע וכמ"ש בגמרא וכן הוא אומר ההר הטוב כו'.

E veja a respeito disso no Zohar, Parshas Tisa (190a), sobre “E acontecerá no fim dos dias”, etc.: “e faz surgir ‘o monte da Casa de Havayá’: isto é, o bem sem mal”. E como diz a Guemará: “e assim se diz: ‘aquele bom monte’”, etc.

וזהו ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדיו דהיינו שע"ז נמשך ומתחבר אור הסוכ"ע שהוא א"ס ב"ה להאיר באצילות ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

E este é o sentido de “Jerusalém, construída como uma cidade unida”: isto é, por meio disso a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), que é o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, é atraída e unida para brilhar em Atsilut — a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin).

וזהו ענין גמלתו טוב וכנ"ל שנמשך תוספת אור בז"א מבחי' שלמעלה גם מעץ החיים וכמ"ש בזהר שלח

E este é o significado de “Ela lhe concede o bem”, como mencionado acima: uma luz adicional é atraída para Zeir Anpin de um nível que está acima até mesmo da Árvore da Vida, como se diz no Zohar, Shelach

(דקנ"ט ע"ב) ע"פ היש בה עץ אם אין שבחי' אין הוא מה שלמעלה מעץ החיים

(159b), sobre “Há nela uma árvore ou não (ayin)?”: o nível de ayin é aquilo que está acima da Árvore da Vida.

כי עץ החיים הוא בחינת חכמה כמ"ש והחכמה תחיה וכתוב והחכמה מאין תמצא שהחכמה נק' יש מאין לגבי בחי' זו שהוא מה שאינו מושג כלל ולמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות חד ולא בחושבן כו'

Pois a Árvore da Vida é o nível de Chochmá, conforme está escrito: “a sabedoria dá vida”, e também: “e a sabedoria vem do áyin (nada)”. Chochmá é chamada “algo a partir do nada” em relação a esse nível, que não é apreendido de modo algum e está muito, muito acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) — “Um, mas não em número” etc.

והוא בחי' חיי החיים כי עמך מקור חיים ועמ"ש סד"ה שמע ישראל בענין את החיים ואת הטוב.

E esse é o nível da Vida das vidas, “pois junto de Ti está a fonte da vida”. E veja o que está escrito no final do discurso que começa com “Ouve, ó Israel”, a respeito de “a vida e o bem”.

29 ופ"י היש בה עץ אם אין היינו שהארץ מקבלת מבחי' אין שלמעלה מהחכמה כי נעוץ תחלתן בסופן

E o significado de “Há nela uma árvore ou não (ayin)?” é que a terra recebe do nível de ayin, que está acima de Chochmá, pois “o começo deles está enraizado em seu fim”,

והיינו ע"י בירור הנ"ל דעולם התהו שממשיך מלמעלה מעלה כו' והנה עיקר עלייה זו בשבת וזהו ענין לחם משנה.

isto é, por meio da já mencionada depuração do Mundo de Tohu, que atrai de muito, muito alto, etc. Ora, o momento principal [desta] ascensão é no Shabat, e este é o significado do pão duplo (lechেম mishnê).

ואחכ"ז [ואחר כל זה] יובן ג"כ ענין ענין לחם משנה דשבת דהיינו שבשבת הוא בחי חיבור והתכללות בי' הלחמים הנ"ל דלחם מן השמים ולחם מן הארץ שהוא בחי חיבור יחו"ע [יחודא עילאה] ויחו"ת [יחודא תתאה] ותאה

Depois de tudo isso, também se compreenderá o significado do pão duplo do Shabat: no Shabat há a união e a inclusão recíproca dos dois pães mencionados acima, o pão do céu e o pão da terra, que correspondem à união da unidade superior (yichudá ilaá) e da unidade inferior (yichudá tataá);

דהיינו שיחו"ע [שיחודא עילאה] ויחו"ת [ויחודא תתאה] שוין כאחד וכענין זכור ושמור בדבור אחד נאמרו וכ"ה בזהר ויחי (דרמ"ו ע"א)

isto é, a unidade superior e a unidade inferior são iguais como uma só, como “Lembra-te» e «Guarda» foram ditos numa única declaração”. E assim também consta no Zohar, Vayechi (246a):

מאשר שמנה לחמו דא לחם שבת כוי מאי לחם משנה אלא תרי לחם לחם מן השמים ולחם מן הארץ כוי “De Asher, seu pão será rico”: este é o pão do Shabat”, etc. “O que é o pão duplo? Dois pães: o pão do céu e o pão da terra”, etc.,

ובשבת אתכליל לחם תתאה בלחם עילאה וכ"כ [וכן כתב] בזהר בראשית (דמ"ז ע"ב) מאן דהוה לחם עוני אתהדר למהוי לחם פנג כוי

“e no Shabat o pão inferior é incluído no pão superior”. E assim consta no Zohar, Bereishis (47b): “O que era pão de aflição voltou a ser pão de pannag”, etc.

כי לחם עוני זהו יחו"ת [יחודא תתאה] בחי הודאה לחם מן הארץ ולחם פנג זהו לחם מן השמים יו"ע [יחודא עילאה] בחי ברכה ובשבת הוא יחו"ת [יחודא תתאה] ג"כ במדרגת יחו"ע [יחודא עילאה] והטעם לזה

Pois o pão de aflição é a unidade inferior, o nível do reconhecimento, o pão da terra; e o pão de pannag é o pão do céu, a unidade superior, o nível da bênção; e no Shabat a unidade inferior também se encontra no nível da unidade superior. A razão disso é:

כי בששת ימי המעשה הוא הירידה וההתלבשות בבי"ע לברר והיינו ע"י המשכה מלמעלה למטה שמבחי לחם מן השמים

durante os seis dias da semana há a descida e o revestimento em Beriá, Yetsirá e Assiá para depurar; isto é, por meio de uma atração de cima para baixo, na qual, a partir do nível do pão do céu

ויחוי"ע [ויחודא עילאה] נמשך בבחי' ארץ ויחוי"ת [ויחודא תתאה] לברר ועכשיו זהו ענין חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום וכמ"ש לעיל בענין ברכה והודאה דיחוי"ע [דיחודא עילאה] זהו בחי' ברכה

e a unidade superior é atraída [como luz] para o nível da terra e para a unidade inferior, a fim de refinar. E agora, este é o significado de "A pessoa tem a obrigação de recitar cem bênçãos todos os dias", conforme explicado acima a respeito da bênção e do reconhecimento: a unidade superior é o nível da bênção,

והיינו המשכה מא"ס ב"ה בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות וכל א' כלולה מיוד כו' והמשכה זו נמשך בבחי' מלי' ויחוי"ת [ויחודא תתאה] וזהו א"ת [אל תקרי] מה אלא מאה

isto é, uma atração do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, para as Dez Sefirot de Atsilut, cada uma das quais é composta por dez etc.; e esta atração é conduzida ao nível de Malchut e à unidade inferior. E isto é: "Não leias mah (o quê), mas meá (cem)",

וזהו ענין ויהיו חיי שרה מאה שנה כו' ואח"כ בשבת הוא בחי' עליות ולכן בשבת בורר אסור ועלייה זו הוא למעלה מעלה בא"ס ב"ה בחי'

e este é o significado de "E a vida de Sara foi de cem anos" etc. Depois, no Shabat, há o nível das elevações; por isso, no Shabat é proibido selecionar (borer). E esta elevação está muito, muito acima, no Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, no nível de

כי עמך מקור חיים עד שיחוי"ע [שיחודא עילאה] ויחוי"ת [ויחודא תתאה] מתכללים יחד וכענין זכור ושמור דבכור אחד נאמרו כמ"ש במ"א בביאור ע"פ זכור את יום השבת כו' ע"ש באריכות

"pois contigo está a fonte da vida", até que a unidade superior e a unidade inferior se incluam uma na outra, como em "'Lembra-te' e 'Guarda' foram pronunciados numa única expressão", conforme explicado em outro lugar, na explicação sobre "Lembra-te do dia de Shabat" etc. Veja ali em detalhes.

ויוכן זה ע"ד לע"ל [לעתיד לבוא] ליום שכולו שבת ומנוחה שיהיה גילוי מבחי' סוכ"ע ממש הרי שמים וארץ שהן ג"ע [גן עדן] עליון ותח תון בטלים שניהם לגבי בחי' זו וע"כ אין אז התחלקות ב' בחי'

Isso pode ser compreendido à luz do Tempo Vindouro, "o dia que será inteiramente Shabat e descanso", quando haverá uma revelação do próprio nível da luz que circunda todos os mundos: o céu e a terra, que são o Gan Eden superior e o inferior, ficam ambos anulados diante desse nível; portanto, então não haverá divisão em dois níveis,

כמו בג"ע [בגן עדן] שיש ב' בחי' ג"ע [גן עדן] דהיינו ג"ע [גן עדן] העליון הנקרא שמים וגן עדן התחתון הנקרא ארץ כנודע מפסוק מי לי בשמים כו'

como no Gan Eden, onde há dois níveis de Gan Eden: o Gan Eden superior, chamado céu, e o Gan Eden inferior, chamado terra, como se sabe pelo versículo: "A quem tenho no céu" etc.

והיינו לפי שבג"א [שבגבולי אלכסון] הגילוי מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ע"כ יש הפרש והבדל בין בחי' שמים לבחי' ארץ אבל לגבי בחי' סוכ"ע שניהן שוין ועמ"ש מזה בפ' שלח ע"פ אני דפ' ציצית.

Isso ocorre porque, no Gan Eden, a revelação provém do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin); por isso há diferença e distinção entre o nível do céu e o nível da terra. Mas, em relação ao nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), ambos são iguais. Veja também o que está escrito sobre isso em Parashat Shelach, sobre "Eu [sou Havayá]" da passagem de tsitsit.

ועד"ז הוא ענין לחם משנה דשבת שבי' הלחמים דלחם מן השמים ולחם מן הארץ הם מתכללים כאחד ממש ע"י העליות דשבת וכמ"ש במ"א ס"פ בשלח:

Da mesma forma, este é o significado do pão duplo do Shabat: os dois pães, o pão do céu e o pão da terra, são incluídos um no outro como uma só coisa, por meio das elevações do Shabat, conforme explicado em outro lugar, no final de Parashat Beshalach.

30 ו ומעתה יש לבאר ענין הברכה בכלל. דהנה המפרשים והבחי' פ' עקב הקשו כי כיון שהוא ית' מקור

הברכה וכל הברכות הן משתלשלות ממנו כל הנמצאים המברכים אותו אין כל ברכותיהם כדאי לו

6. Agora podemos explicar o conceito da bênção em geral. Os comentaristas, assim como Rabênu Bachya, em sua exposição sobre Parashat Ekev, levantaram uma dificuldade: uma vez que Ele, bendito seja, é a fonte da bênção, e todas as bênções emanam Dele, todas as criaturas que O abençoam — nenhuma de suas bênções é digna Dele,

כי הוא הנמצא הקדמון שהמציא הנמצאים כלם ומציאותם אינה אלא ממציאותו ומציאותו הספיק בעצמו לא יצטרך לזולתו כלל.

pois Ele é o Ser primordial, que trouxe todos os seres à existência; a existência deles provém apenas da Sua existência, e Sua própria existência basta a Si mesma, sem necessitar de absolutamente nada mais.

וא"כ אם יברכוהו כל היום וכל הלילה מה יתרבה בכך או מה יתנו לו או מה מידם יקח.

Se é assim, se O abençoarem dia e noite, o que será aumentado com isso? Ou o que Lhe darão, ou o que Ele receberá de suas mãos?

והנה בגמרא פ"ט דב"מ [דבבא מצינא] (דף קי"ד ע"ב) אמרו יצא הקדש שא"צ [שאין צריך / שאינו צריך] צדקה אבל צריך ברכה בארו החכמים ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרונם לברכה] בפירוש כי ההקדש צריך ברכה

Ora, na Guemará, capítulo 9 de Bava Metzia (p. 114b), disseram: “Fica excluído o hekdesh (propriedade consagrada), que não necessita de caridade, mas necessita de bênção.” Os Sábios, de abençoada memória, declararam explicitamente que o hekdesh necessita de bênção,

אבל אינו צריך צדקה ומפורש אמרו בברכות פ"ג [פרק ג'] אמר לו ישמעאל בני ברכני וכן במסכת שבת פ"ט אמר הקב"ה למשה היה לך לעזרני והוא ענין הברכה.

mas não necessita de caridade. E disseram explicitamente em Berachot, capítulo 3: “Ele lhe disse: ‘Meu filho Yishmael, abençoa-Me’”; e, igualmente, no tratado Shabat, capítulo 9: “O Santo, bendito seja Ele, disse a Moshe: ‘Deverias ter-Me ajudado’” — e esse é o conceito da bênção.

(ועיין מזה בספר עה"ק [עבודת הקודש] בהקדמה ובתוך הספר ח"ב [חלק ב'] פ"ז [פרק ז']). שהענין הוא להמשיך הברכה מן המקור שהוא אור א"ס ב"ה אל כבודו וזיו יקריה.

(A esse respeito, veja o livro Avodas HaKodesh, na introdução e no próprio livro, Parte II, capítulo 7.) O conceito consiste em atrair a bênção da fonte, que é a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para Sua glória e para o esplendor de Sua preciosa majestade;

דהיינו מבחינת סוכ"ע בבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ועיין ברע"מ [ברעיא מהימנא] ר"פ עקב והיינו כמ"ש בביאור ע"פ יביאו לבוש כו' כי יש ב' מיני המשכות מאור א"ס ב"ה. האחד היא בבחינת א"ס ממש.

isto é, do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) para o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). Veja também o Ra'aya Mehemna no início de Parashat Ekev. Isso é conforme explicado na exposição sobre “Que tragam uma veste”, etc.: há duas modalidades de atração da Luz Infinita, bendito seja Ele. A primeira é no aspecto da infinitude propriamente dita;

31 והשנית בבחי' גבול ומדה. דהיינו בחי' רצון עליון הסוכ"ע זהו מה שהוא ית' מאיר בבחי' א"ס ויש בחי' צמצום ומקום פנוי

e a segunda é segundo limite e medida. Isto é: o nível da vontade suprema, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), é aquilo em que Ele, bendito seja, ilumina de modo infinito; e há o nível do tsimtsum (contração) e do espaço vazio,

שהוא הסתלקות בחי' א"ס להיות בחי' זו בבחי' העלם ושלל יאיר בבחי' גילוי אלא בגבול ומדה והיא ראשית הגילוי בחכמה וכולם בחכמה עשית כו' ע"ש.

que é a retirada do nível do infinito, para que esse nível fique oculto e não ilumine de maneira revelada, exceto segundo limite e medida; e este é o início da revelação, em Chochmá — “Tu fizeste todos eles com sabedoria”, etc. Veja lá.

32 ובמ"א נתבאר שזהו ענין ב' הפסוקים את השמים ואת הארץ אני מלא ומלא כל הארץ כבודו.

Em outro lugar, explica-se que este é o significado dos dois versículos: “Preencho os céus e a terra” e “Toda a terra está cheia de Sua glória”.

וכ"ה בספר עה"ק [עבודת הקודש] ח"א [חלק א'] רפ"ח בשם הראשונים וז"ל [וזה לשונן] אין סוף הוא שלמות מבלי חסרון ואם תאמר שיש

E assim também está no livro Avodas HaKodesh, Parte I, início do capítulo 8, em nome dos primeiros sábios; estas são suas palavras: “O Infinito (Ein Sof) é perfeição sem qualquer falta. Se disseses que Ele tem

לו כח בלי גבול ואין לו כח בגבול אתה מחסר שלמותו כו' והגבול הנמצא ממנו תחלה הם הספירות כו' עכ"ד [עד כאן דבריו].

poder sem limite, mas não tem poder dentro do limite, diminuis Sua perfeição”, etc. “E o limite que primeiro vem a existir a partir Dele são as Sefirot”, etc. Até aqui, suas palavras.

33 והיינו הכלים דע"ס [דעשר ספירות]. וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] רס"י [ריש סימן] כ' [כתב] ד"ה איהו וחיוהי חד. ובמא"א [ובמאורי אור] אות גימל ס"ה גבול

Isto é, os recipientes das Dez Sefirot. E, como está escrito em Iggeres HaKodesh, no início da seção 20, no trecho que começa: “Ele e Suas forças vitais são um”. E em Me'orei Or, letra guímel, seção 5: “Limite:

מצד הדינים הנותנים קו המדה וגבול לכל דבר עד פה תבא גם המלכות נקי כך כוי עכ"ל [עד כאן לשונו]
וכזה פ"י בפרדס ערך גבול.

do lado dos julgamentos, que dão a linha de medida e um limite a tudo: 'até aqui chegarás'; Malchut também é chamada assim", etc. Fim da citação. E assim também é explicado em Pardes, na entrada "Limite".

34 ועמ"ש בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב ומספר שמבחינת מלכות נמשך בחי המספר שהוא הגבול.

E veja o que está escrito na explicação sobre "Quem contou o pó de Yaakov, ou numerou", que do nível de Malchut é atraído o nível da contagem, que é limite;

אלא שמספר זה יוכל להיות בבחי אשר לא יספר והיינו ע"י ההמשכה מא"ס ב"ה מה שמאיר בבחי א"ס כשנמשך מבחינה זו בבחי מלכות. ועד"ז יובן ענין הברכה כוי.

contudo, essa contagem pode estar no nível de "que não pode ser contado", isto é, por meio da atração do Infinito, bendito seja Ele, daquilo que brilha de maneira ilimitada, quando é atraído desse nível para o nível de Malchut. Do mesmo modo, compreender-se-á o conceito de bênção, etc.:

דהיינו שהברכה היא להמשיך מבחינת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע מה שמאיר בלי גבול שמאיר תוספת אור (בחי אור)

isto é, a bênção consiste em atrair do nível da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), aquilo que brilha sem limite, para que brilhe uma luz adicional (o nível de luz)

בבחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ועמ"ש מזה ע"פ לבבתי אחותי כלה ובהביאור שם נז' [נזכר] ג"כ מענין ב' בחי הארות הנ"ל שבבחי א"ס ושבבחי גבול ושזהו פ"י כי אל דעות הוי' ב' דעות כוי ע"ש.

para o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). E veja o que está escrito a esse respeito sobre "Capturaste meu coração, minha irmã, noiva"; e na explicação ali também se menciona o conceito dos dois níveis de iluminação mencionados acima, o da infinitude e o do limite, e que este é o significado de "Pois um D'us de conhecimentos é Havayá" — dois tipos de conhecimento, etc. Veja ali.

35 ועמ"שכפי" ש או ידיכם קדש וברכו את הוי" בד"ה צאינה וראינה ובביאור ע"פ מים רבים כפי תולדות בענין מאה ברכות.

E veja o que está escrito sobre o significado de “Erguei as mãos em santidade e bendizei Havayá” no discurso que começa “Ide e vede”, e na explicação sobre “Muitas águas”, na Parashat Toldot, a respeito das cem bênçãos.

ובד"ה הבאים ישרש נתבאר פי' ברוך מלשון בריכה שהוא המשכה מהעלם אל הגילוי וכ"כ [וכן כתב] הבחיי פ' עקב

E no discurso que começa “Os que virão criarão raízes” explica-se que o significado de baruch (bendito) deriva da palavra bereichá (lago), que é uma extensão do ocultamento para a revelação; e assim escreveu Rabbeinu Bachya sobre a Parashat Eikev.

א"כ לפי זה שייד לשון ברוך גם על בחי' סוכ"ע דהיינו שיהא נמשך מההעלם אל הגילוי. שזהו ענין ברוך ובריקה.

Se assim é, de acordo com isso, o termo baruch também se aplica ao nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), isto é, que ela seja trazida do ocultamento para a revelação. Este é o significado de baruch e bereichá.

36 ועמ"ש מזה ע"פ ובשנה הרביעית יהי' [יהיה] כל פריו קדש הלולים. ובד"ה בשעה שהקדימו שצ"ל עושי דברו כי לך הוי' הגדולה כו'

E veja-se o que está escrito a esse respeito sobre “E, no quarto ano, todos os seus frutos serão santos, para louvores”, e no discurso que começa “Quando [Israel] pôs primeiro”, segundo o qual é preciso haver “aqueles que cumprem a Sua palavra”, pois “Tua, Havayá, é a grandeza”, etc.

ע"ש ובד"ה משה ידבר בענין לאתקנא רזא דשמיה. וסד"ה בכ"ה בכסלו יומי דחנוכה בענין הלל.

Veja-se ali. E também no discurso que começa “Moshe falava”, sobre “retificar o mistério de Seu Nome”; e, ao final do discurso que começa “No dia vinte e cinco de Kislev, os dias de Chanucá”, sobre o Hallel.

37 וסד"ה מזוזה מימין בענין יהא שמיה הגדול מבורך. ומ"ש מזה בד"ה אני ה' אלקיכם דפי' ציצית

E ao final do discurso que começa com “A mezuzá à direita”, sobre “Que seja bendito o Seu grande Nome”. E o que está escrito a esse respeito no discurso que começa com “Eu sou Havayá, vosso D'us”, da passagem de tsitsit,

ובד"ה בשלח פרעה בענין ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם כו'. והכח הזה באדם להמשיך ע"ז אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך.

e no discurso que começa com “Quando o Faraó enviou”, sobre “Bendito seja Havayá, o D'us de Israel, de mundo a mundo”, etc. E a respeito desse poder que a pessoa tem de atrair para baixo, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Não consideres leviana a bênção de uma pessoa comum.”

דהיינו משום דלגבי סוכ"ע הכל אין ערוך כו' ע"כ גם ברכת הדיוט כו' וכמ"ש בד"ה אלה מסעי אך היינו ע"י הביטול שיש בכל אי' למס"נ [למסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] כו':

Isto é, porque, em relação à luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), nada tem comparação, etc.; por isso, também a bênção de uma pessoa comum, etc., como está escrito no discurso que começa com “Estas são as jornadas”. Mas isso se dá por meio da autoanulação presente em cada um, [a disposição] para o autossacrifício (mesirut nefesh) na Shemá, etc.

38 קיצור (א) ענין משה תיקן ברכת הזן בשעה שירד המן כי במן נאמר אשר לא ידעון אבותיך עיין במדרש רבות רפ"א.

Resumo. (a) O assunto de “Moshê instituiu a bênção ‘Que sustenta’ quando o maná desceu”: pois, a respeito do maná, está dito: “que teus pais não conheceram” — veja Midrash Rabbah, início do capítulo 1.

כי לחם מן הארץ עה"ד [עץ הדעת] חטה היתה שבו ועל ידו נמשך הדעת הוא מה שמתברר ממה שנפל בשבה"כ [בשבירת הכלים] וע"ז נאמר כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם דתיקון

Pois o pão da terra é a Árvore do Conhecimento — “era trigo” —, na qual e por meio da qual o conhecimento é atraído; ele é aquilo que é refinado do que caiu na quebra dos recipientes. E a respeito disso está dito: “não só de pão viverá o homem” de Tikun,

כי על כל מוצא פי היינו מקור פי הוי' שהוא מבחי' עקודים ששרשם מפה דא"ק [דאדם קדמון] ומשם שורש המן שנמשך ע"י טלא דבדולחא שבמו"ס [שבמוחא סתימאה]

“mas por tudo o que sai da boca”: isto é, a fonte da boca de Havayá, que provém do nível de Akudim, cuja raiz está na boca de Adam Kadmon; e dali é a raiz do maná, que é atraído por meio do orvalho cristalino em Mocha Stimaá.

והוא המזון להיות חכמה והוא בחי' שלמעלה משבה"כ [משבירת הכלים] כמ"ש ימותו ולא בחכמה ולכן היה זה המזון של דור דעה שקיבלו התורה דמחכמה נפקת פב"פ [פנים בפנים].

E ele é o alimento para tornar-se Chochmá, e constitui o nível acima da quebra dos recipientes, conforme está escrito: “morrem, e não com sabedoria”. Portanto, esse era o alimento da geração do conhecimento, que recebeu a Torá, que “provém de Chochmá”, face a face.

39 וזהו אשר לא ידעון אבותיך שהם מבחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] ונאמר ושמי הוי' חכמה עילאה לא נודעתי להם.

E isto é “que vossos pais não conheceram”, pois eles são do nível de Chessed, Guevurá e Tiféret; e está dito: “mas pelo Meu Nome Havayá” — Chochmá Superior — “não Me dei a conhecer a eles”.

ומ"מ גם כדי להיו' [להיות] המשכת ח"ע [חכמה עילאה] צ"ל ברכה והמשכה. וברכה זו תיקן משה ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש:

No entanto, mesmo para que haja a transmissão de Chochmá Superior, é preciso uma bênção e uma transmissão; e Moshê instituiu essa bênção. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “E farás vestes sagradas”.

40 (ב) וענין ארץ דמפקא מזון הוא ע"י כח הצומח שבה והיינו ע"י שרשה מעולם התהו עמ"ש בד"ה האזינו השמים וע"י שמבררת הניצוצים שנפלו משבה"כ [משבירת הכלים] שהוא ענין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ועי"ז אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] פקדת ארץ כו'

(b) E o conceito de “uma terra que faz brotar alimento” se realiza por meio da força de crescimento que há nela; isto é, por meio de sua raiz no Mundo de Tohu — veja o que está escrito no discurso que começa com “Escutai, ó céus” — e por meio de ela refinar as centelhas que caíram na quebra dos recipientes, que é o conceito de um despertar de baixo; e, por meio disso, vem um despertar do alto: “Visitaste a terra”, etc.

ולכן ברכה זו תיקן יהושע משא"כ מן שהוא טל זהו בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] ועמ"ש סד"ה ואתחנן. ולכן ברכת הארץ מתחלת בהודאה נודה לך. ומסתיימת בברכה דהיינו מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין]:

Por isso, Yehoshua instituiu esta bênção; ao passo que o maná, que é orvalho, corresponde ao nível de um despertar do alto que está acima de um despertar de baixo. E veja o que está escrito no final do discurso que começa com "E supliquei". Por isso, a bênção pela terra começa com agradecimento, "Nós Te agradecemos", e termina com uma bênção; isto é, mayin nukvin (águas femininas) e mayin duchrin (águas masculinas).

41 (ג) ולכן צריך שיזכור בה ברית ותורה. כי בהן ועל ידן נמשך מבחינת מן וטל דברכת הזן שהוא פנימית התורה בבחי' ארץ להיות פקדת ארץ

(c) Portanto, é preciso mencionar nela a aliança e a Torá. Pois nelas e por meio delas [o fluxo] é atraído do nível do maná e do orvalho da bênção "Aquele que sustenta", que é a dimensão interior (pnimiyut) da Torá, para o nível da "terra", de modo que haja "Visitaste a terra".

וצריך שיקדים ברית לתורה כי כן הסדר מלמטה למעלה ועי' זח"ב [זהר חלק ב'] ר"פ בשלח (דמ"ד סע"א) [סוף עמוד א] ואקדים ב"נ [בר נש]:

E é preciso mencionar a aliança antes da Torá, pois essa é a ordem de baixo para cima. Veja o Zohar, Parte II, início de Parshat Beshalach (p. 44, fim do lado a): "e a pessoa põe primeiro".

42 (ד) עוי"ל [עוד יש לומר] כי בחי' יסוד ברית שהוא כח ההשפעה שרשו נמשך מהכתר ועמ"ש בביאור דאלה מסעי.

(d) Pode-se dizer ainda que o nível de Yessod (fundamento), o pacto, que é a força de influência, tem sua raiz que se estende de Kéter (a Coroa). E veja o que está escrito na explicação sobre "Estas são as jornadas".

ולכן נאמרו בו י"ג בריתות ששרשן מיג"מ [מ"ג מדות] דא"א וע"כ צריך שיקדימו לתורה דמחכמה נפקת ומשם נמשך השפע אל יג"מ [י"ג מדות] שהתורה נדרשת בהן ששרשן מיג"מ [מ"ג מדות] הנ"ל.

Por isso, foram mencionados a seu respeito treze pactos, cuja raiz provém dos Treze Atributos de Arich Anpin; e, portanto, é preciso colocá-lo antes da Torá, que "procede de Chochmá"; e dali o fluxo se estende às treze midot (princípios) pelas quais a Torá é interpretada, cuja raiz provém dos Treze Atributos mencionados acima.

וזהו ואכלת ושבעת כמ"ש שבע רצון ועיין בפרדס ערך רצון. ועי"ז וברכת. עד טוב עין הוא יברך.

E isto é "E comerás e ficarás saciado", como está escrito: "saciado de favor (ratzon)"; e veja Pardes, verbete "Vontade (Ratzon)". E por meio disso, "e abençoarás" — até "Aquele que tem bom olho será abençoado".

ופי' וברכת א"ת האותיות מא' עד תי"ו שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]:(ה) וענין הטובה זו בונה ירושלים כער שחבורה לה יחדו ועמ"ש בד"ה יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] היינו כי הגם דכל הארץ מפקא מזון

E o significado de "e abençoarás es": as letras de alef a tav, que correspondem ao nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). (e) E o significado de "'o bem': este é 'Aquele que constrói Jerusalém'" — "como uma cidade unida". E veja o que está escrito no discurso que começa com "O Yom Tov de Rosh HaShanah". Isto é: embora toda a terra produza alimento,

אך עיקר ההעלאה הוא ע"י הקרבנות שבהמ"ק [שבית המקדש] ששם עיקר הבירור דבכמה אתבירורו וכמ"ש במ"א בענין פתח במזבח וסיים בשלחן

a elevação principal, porém, ocorre por meio das oferendas no Beit HaMikdash, onde se dá o refinamento principal, pois "por meio de Chochmá elas são refinadas"; como é explicado em outro lugar a respeito de "Começou pelo altar e terminou pela mesa".

כי הגם דשולחנו של אדם מכפר עליו במקום מזבח. אינו דומה ממש למזבח שהרי תפלות כנגד תמידין תקנום כו' וקודם התפלה אסור לאכול.

Pois, embora a mesa da pessoa expie por ela no lugar do altar, não é verdadeiramente igual ao altar, uma vez que "as orações foram instituídas correspondendo às oferendas diárias" etc., e antes da oração é proibido comer.

הרי בירור דשולחן אינו דומה לבירור דמזבח כי בשולחן הבירור ע"י בינה ובמזבח ע"י חכמה כח מה.

Assim, o refinamento da mesa não é como o refinamento do altar: na mesa, o refinamento se dá por Biná (entendimento), e no altar, por Chochmá, koach mah (a força do "quê").

לכן עי"ז הבירור בתכלית הטוב בלי שום תערובות ולהיות מתהפכא חשוכא לנהורא ממש ע"ד הביטול דחכמה שהוא ונחנו מה ממש וזהו ענין וצדיק וטוב לו בסש"ב [בספר של בינונים] פרק י"ד.

Portanto, por meio disso, o refinamento se dá na bondade absoluta, sem qualquer mistura, de modo que a escuridão se transforma verdadeiramente em luz, à maneira da autoanulação (bitul) de Chochmá, que é verdadeiramente “e o que (mah) somos nós”. E este é o significado de “um justo que tem o bem” em Sefer Shel Beinonim, capítulo 10.

וזהו גמלתהו טוב. וע"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"ג [הזהר חלק ג] אמור (ד"ק ע"ב) וירא (דק"ב) בענין פי' הפסוק אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי אזי דוקא ותהי לי לאשה.

E isto é: “Ela lhe proporciona o bem.” E veja também em outro lugar, sobre o ensinamento do Zohar, Parte III, Emor (p. 100b), [e] Vayeira (p. 112), a respeito do significado do versículo: “Minha irmã: ela é filha de meu pai, mas não filha de minha mãe” — então, especificamente, “ela se tornou minha esposa”.

וזהו ההר הטוב הזה והלבנון שמלכין כו' ע"י ההמשכה מבחי' אין עמ"ש בענין לבנון בד"ה האזינו השמים ועמ"ש ע"פ עלי באר וסד"ה קול דודי בענין מקפץ על הגבעות.

E isto é “esta boa montanha e o Líbano”, que embranquece etc., por meio da emanção proveniente do nível de ayin (nada). Veja o que está escrito sobre o Líbano no discurso que começa “Escutai, ó céus”; e veja o que está escrito sobre “Sobe, ó poço”, e, no final do discurso que começa “A voz do meu amado”, sobre “saltando sobre as colinas”.

גם פי' הטובה שלשם נמשך כל טוב העליון עיין ברבות ר"פ קדושים בענין ציון והיינו ע"י שהיא טובה דהיינו כלי ריקן בבחי' ביטול וחותם שוקע

Além disso, o significado de “o bem” é que ali é emanado todo o bem superno — veja Midrash Rab-bah, no início de Parshas Kedoshim, a respeito de Tsion. E isso se dá por ela ser “boa”, isto é, um recipiente vazio em estado de autoanulação e um selo rebaixado;

דהיינו בחינת ירושלים יראה שלם ועמ"ש מזה בד"ה וכל בניך למודי הוי' ועיין במא"א [במאורי אור] אות טי"ת ססע"י [סוף סעיף] ה' שזהו כלי לקבל בחינת האור

isto é, o nível de Jerusalém, Yir'eh Shalem. E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa “E todos os teus filhos serão ensinados por Havayá”; e veja Me'orei Or, letra tes, final da seção 5: que este é um recipiente para receber o nível de “a luz,

כי טוב ועמ"ש בד"ה וישב יעקב בענין כי תהיו לי ארץ חפץ ועיין זח"ג [זהר חלק ג] בהר (דק"י ע"ב) ע"פ ועשה טוב שכן ארץ ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם ואזי נק' הטובה.

que era boa". E veja o que está escrito no discurso que começa "E Yaakov habitou", a respeito de "pois sereis para Mim uma terra de deleite"; e veja o Zohar, Parte III, Behar (p. 110b), sobre "prática o bem, habita na terra", e o Ramaz ali. Então ela é chamada "o bem".

והנה לחם משנה דשבת היינו שמתחברים לחם מן השמים ולחם מן הארץ ועיין במא"א [במאורי אור] אות למ"ד סכ"א:

Ora, o pão duplo de Shabat significa que o pão do céu e o pão da terra se unem. E veja Me'orei Or, letra lamed, seção 21.

43 (ו) וכללות פי' וברכת את הוי' היינו להמשיך הברכה בממכ"ע [בממלא כל עלמין] מבחי' סוכ"ע או ברכה מלשון בריכה להמשיך בחינת סוכ"ע מהעלם אל הגילוי:

(f) Em seu sentido geral, "e abençoarás a Havayá" significa atrair a bênção para a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), a partir do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin); ou, então, berachá (bênção) deriva do termo bereichá (reservatório): atrair o nível da luz que circunda todos os mundos do ocultamento para a revelação.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/eikev/2/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak